

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 19 ЖОВТНЯ 2001 РОКУ ЧИСЛО 42 VOL. CVIII FRIDAY, OCTOBER 19, 2001 No. 42

Київ визнав, що російський літак збила українська ракета

Міністер оборони України Олександер Кузьмук (праворуч) і Головнокомандуючий військами Противітряної оборони України Володимир Ткачов на прес-конференції. Фото УНІАН.

КИЇВ. – Підійшло до кінця слідство у справі трагічного інциденту, в результаті якого російський літак Ту-154 з 66 пасажирами і 12 членами залоги 4 жовтня вибухнув і впав у Чорне море. Підтверджується перша версія, висунута військовими спостерігачами, зокрема американськими: літак був збитий українськими ракетними військами, які саме тоді проводили у Криму свої бойові навчання.

Попередній висновок оприлюднив 12 жовтня секретар Ради безпеки Росії Володимир Рушайло, який очолював урядову комісію з розстеження причин інциденту: Ту-154 вибухнув і впав у море у висліді влучення в нього української бойової ракети. Того ж дня секретар Ради національної безпеки і оборони України Євген Марчук підтвердив, що літак загинув „внаслідок збою в роботі системи зенітно-ракетного комплексу військ ПВО України".

Міністерство оборони України, яке спочатку відкидало всі звинувачення на свою адресу, також змушене було визнати, що „причиною катастрофи могло стати ненавмисне ураження літака ракетою С-200".

Головнокомандувач військ Протиповітряної оборони Збройних Сил України генерал Володимир Ткачов та його заступник подали рапорти про відставку. Це саме вчинив і міністер оборони Олександер Кузьмук. Виступаючи на прес-конференції у Києві 13 жовтня, міністер О. Кузьмук особисто вибачився перед Президентом та Урядом України, Верховною Радою і всім народом за заподіяну авторитетові української держави шкоду, а також перед рідними усіх загиблих у літаку.

Пояснюючи журналістам, що означає вислів Є. Марчука „збій у роботі систем зенітно-ракетного комплексу", генерал В. Ткачов сказав, що радар міг помилково висвітлити як ціль саме цей пасажирський літак, оскільки він мав значно більшу вагу, ніж безпілотний літальний апарат, в якого повинна була вцілити ракета під час цього бойового навчання.

„Загибель російського літака від української ракети ставить під сумнів здатність української армії захищати батьківщину", – говориться у заяві Української Національної партії „Собор". Член правління партії „Реформи і Порядок", народний депутат України Борис Безпалий заявив, що керівництво його партії вимагатиме від Президента Л. Кучми негайної відставки міністра оборони О. Кузьмука. Б. Безпалий нагадав, що минулого року українська ракета помилково зруйнувала житловий будинок у Броварах біля Києва, й тоді теж міністерство оборони намагалося ввести громадськість в оману. „Тепер нема сумніву, що якби літак був не міжнародний, а український, то все тихесенько минулося б, і людей поховали б, знайшовши інші причини загибелі", – припустив народний депутат.

На думку відомого київського політолога, шеф-редактора журналу „Політична думка" Володимира Полохала, Україна цим інцидентом продемонструвала неготовність серйозно співпрацювати зі Заходом і „невідповідність стану її національної безпеки новим реаліям, зокрема тим, що склалися у зв'язку з антитерористичними акціями".

За словами українського військового оглядача Леоніда Полякова, російська сторона повинна розділити з українською відповідальність за цей трагічний інцидент, оскільки бойові навчання українських протиповітряних сил відбувалися на російському полігоні і з участю та під контролею російських військових спеціялістів.

(Закінчення на стор. 5)

Триває боротьба з тероризмом

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Американська авіяція посилює ракетно-бомбові удари проти талібанських об'єктів в Афганістані. Найінтенсивнішим бомбардуванням, від 7 жовтня, початку налетів на Афганістан, піддано 15 жовтня бойові позиції талібів неподалік від Кабулу, Джалалабаду та Мазарі-Шаріфу. Удари завдаються практично цілодобово. Британські кораблі та підводні човни також беруть участь у збройних акціях.

Секретар Департаменту оборони США Дональд Рамсфельд повідомив, що американські літаки над територією Афганістану розкидають листівки, в яких пояснюють мету антитерористичних акцій. Він знову наголосив, що США воюють не з афганським народом, а з терористами, які переховуються в Афганістані, і рухом Талібан, який надає їм притулок. Крім того, Д. Рамсфельд підкреслив, що попередньо також розкинуто 37,000 пакетів їжі біля таборів афганських біженців. Таліби стверджують, що внаслідок бомбардувань загинули 200 мирних жителів. Д. Рамсфельд заявив, що ця інформація не відповідає дійсності.

Крім того, в Афганістані тривають бої між військами талібів та антиталібського „Північного альянсу". Запеклі сутички ведуться в районі летовища Баграм – за 50 кілометрів від Кабулу. Д. Рамсфельд закликав загони „Північного альянсу" посилити наступ на рух Талібан. Проте представники „Північного альянсу" домагаються продовження американських повітряних ударів проти позицій талібів. Крім бомбардування, американці 16 жовтня також посилили пропаганду на теренах Афганістану. Пропагандистська війна набрала нових обертів

(Закінчення на стор. 4)

Вояк антиталібанського „Північного альянсу".

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Український міністер закордонних справ – на Кавказі

КИЇВ. – Міністер закордонних справ України Анатолій Зленко прибув 16 жовтня до Баку, почавши своє офіційне турне трьома країнами кавказького реґіону. Після Азербайджану глава українського зовнішньополітичного відомства відвідає Грузію та Вірменію. Очікується, що під час переговорів у Баку А. Зленко, серед іншого, наполягатиме на українському варіянті транспортування каспійської нафти до Европи, а також пропонуватиме посередництво України у вреґулюванні нагірно-карабахського конфлікту. Цього тижня грузинський президент Едуард Шеварднадзе сказав, що обговорюватиме з А. Зленком можливість участи українських військових у миротворчих операціях в Абхазії.

Допомога чорнобильцям стане одним з пріоритетів міжнародної співпраці

КИЇВ. – Проблеми людей, котрі потерпіли від Чорнобильської катастрофи, будуть одним з пріоритетів співпраці України з міжнародною спільнотою на майбутні 10 років. Про це 15 жовтня, під час візити в Україну, заявив координатор ООН щодо міжнародного співробітництва з Чорнобильських питань Калман Мішей. Представляючи ООН в Европі та країнах СНД, він розпочав консультації з українським урядом щодо конкретних проєктів економічного розвитку, подолання бідности та охорони довкілля й здоров'я людей на уражених чорнобильським лихом територіях. „Ми визнаєм, які величезні кошти, за умов обмежености ресурсів, Україна та Білорусь виділяли на вреґулювання чорнобильських проблем. Але зараз настав час перейти від фази керування кризою до фази розвитку," – заявив К. Мішей. Узгоджені з урядами України, Білорусі та Росії проєкти наступного року будуть подані Генеральному секретареві ООН лише після їхнього схвалення країнами-донорами та міжнародними організаціями. Перші суми інвестицій очікуються в межах 70 млн. долярів. Як вважає К. Мішей, найбільшою проблемою буде переконати людей, які звикли жити на допомогу, заробляти гроші власною працею, а країни-донори – в доцільності інвестувати у проєкти розвитку потерпілих від катастрофи у Чорнобилі територій.

Посилено контролю за в'їздом в Україну

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ України 16 жовтня ухвалило рішення посилити контролю за в'їздом до України громадян держав Близького Сходу, Північної Африки та Середньої Азії. Про це повідомив на зустрічі з журналістами речник Міністерства закордонних справ Валерій Джигун. За його словами, всім дипломатичним українським представництвам за кордоном заборонено видавати будь-які візи для в'їзду в Україну чужоземцям зі згаданих реґіонів без отримання дозволу департаменту консульської служби МЗС України.

Обговорюються проблеми свободи слова

КИЇВ. – Проблема свободи слова в Україні є однією з головних тем засідання комітету з парляментської співпраці „Україна-ЕС", що розпочався в Києві 15 жовтня. Про це повідомила депутат Европарляменту Елізабет Шредтер, яка входить до складу делеґації. Вона зазначила, що одним з ключових питань порядку денного щорічного засідання комітету є узгодити позицію щодо інтеґрації України в ЕС. За її словами, після переговорів з українською стороною, можливо, буде рекомендовано відкореґувати стратеґію Евросоюзу щодо України в той чи інший бік. Говорячи про критичне ставлення в Европі до ситуації зі свободою слова в Україні, Е. Шредтер зокрема зауважила: „У мене таке враження, що в Европі розуміють, що недостатня увага до таких речей знижує інвестиційну довіру до країни. Це ми побачили на прикладі Росії. Якщо корупція й відсутність громадянського суспільства стають повсякденням, не варто очікувати великих інвестицій". Е. Шредтер також заявила, що була приємно здивована, коли українські депутати самі заговорили про проблему демократії і засобів масової інформації, та зауважила, що такого в Україні раніше не було.

Відкрилася благодійна їдальня

ЛЬВІВ. – У рамках акції „Діти Львова" тут 15 жовтня відкрито першу благодійну їдальню для безпритульних дітей. У результаті масової нелеґальної міґрації з'явилася нова проблема – залишені без родинного догляду діти, які перестають ходити до школи, потрапляють під вплив злочинних угруповань та, зрештою, погано харчуються. Саме для таких дітей та дітей-сиріт громадське об'єднання „Княжий Львів" та УГКЦ відкрили у Львові благодійну їдальню. „За статистикою, на сьогоднішній день, абсолютна більшість цих дітей – це не сироти, а діти, батьки яких на заробітках. Як не парадоксально, але саме ці діти потребують допомоги і їх найбільше сьогодні на вулиці", – говорить член об'єднання „Княжий Львів" Микола Порайко. Їдальні плянують створити в кожному районі Львова. Таким чином можна буде порахувати та взяти під нагляд усіх безпритульних дітей у місті.

Відкрито пам'ятник Симонові Петлюрі

РІВНЕ. – Перший в Україні пам'ятник одному з творців держави, голові Директорії Української Народної Республіки Симонові Петлюрі відкрито 14 жовтня у Рівному . Відкриття збіглося зі святкуванням свята Покрови та Дня міста. У Рівному також освячено 15 жовтня каплицю пам'яті командувача Української Повстанської Армії-Північ Дмитра Клячківського – Клима Савура і сотень українських патріотів, похованих на цвинтарі Грабник. Крім того, Рівне стало четвертим містом в Україні, після Києва, Львова та Одеси, у якому відкрився Будинок вчених. У церемонії відкриття 13 жовтня взяли участь голова обласної державної адміністрації Микола Сорока, віце-президент Міжнародної академії управління персоналом Микола Головай, ректор Рівненського державного технічного університету Святослав Кравець, інші представники влади та наукової громадськости.

Перший етнографічний фестиваль „Родослав"

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Перший міжнародний фолкльорний фестиваль етнографічних реґіонів України „Родослав" сприятиме зміцненню національного самоусвідомлення українців. Таку думку висловив глава адміністрації Президента Володимир Литвин на відкритті фестивалю 13 жовтня. В. Литвин підкреслив, що „ми мусимо навчитись чути себе українцями, повинні всі пізнати себе, всю свою Україну, все її етнографічне розмаїття". За його словами , сама назва фестивалю нагадує про славу свого роду і джерела, які включають національні традиції, зв'язки і спадкоємність поколінь не лише на українській землі, а й в усіх близьких і далеких світах, по яких історична доля розкидала наших співвітчизників. У фестивалі взяли участь представники усіх областей України, а також гості з Польщі, Румунії, Білорусії, Словаччини, Португалії. Метою заходу є відродження та збереження традицій та обрядів, що побутували у гуцулів, бойків, лемків, покутян, опілян, кубанських козаків та інших.

Кордон посилять новими заставами

ЛУГАНСЬК. – Українсько-російський кордон посилюють новими прикордонними заставами. Незабаром кожні 25-30 кілометрів кордону Луганської области матимуть свою заставу. Фахівці пов'язують це зі загостренням міжнародних подій і припускають подальше збільшення потоку біженців з країн Центральної Азії. Луганська дільниця державного східнього кордону України – це понад 700 кілометрів. На сьогодні її охороняють прикордонники 15 застав. Підписано плян розгортання ще семи прикордонних застав. Посилення охорони східнього кордону України зумовлене зростанням останнім часом потоку нелеґальних міґрантів на луганському напрямку. Якщо протягом минулого року державний кордон на Луганській дільниці нелеґально перетнули близько 30 осіб, то цього року - вже понад 40. А тільки за останній місяць було затримано 17 нелеґалів з Афганістану.

За повідомленнями інформаційних агентств

Україна та корпорація Майкрософт підписали угоду про співпрацю

КИЇВ. – Міністерство освіти і науки України та представництво корпорації Майкрософт (Microsoft) підписали 16 жовтня меморандум про співпрацю, повідомив міністер освіти і науки Василь Кремень. Меморандум передбачає створення фірмою Майкрософт українізованих версій „Microsoft Word XP" „Microsoft Outlook XP", а також фінансування робіт з льокалізації (українізації) програмного забезпечення (ПЗ), безплатної технічної підтримки користувачів леґальних програмних продуктів Майкрософт, льокалізованих версій (по телефону і електронній пошті). Міністер зазначив, що підписання меморандуму дозволить розвиватися інформаційним технологіям у країні. При цьому Україна „не витратить ні гривні": всі завдання будуть виконані безплатно на умовах спонзорства. Термін дії меморандуму – від жовтня 2001 року до червня 2002 року. Якщо програма пройде успішно, її буде продовжено.

Перші програмні продукти будуть отримані до березня. Меморандумом зокрема передбачається навчання груп методистів (не менше п'яти і не більше 10 осіб), які будуть відібрані міністерством, в авторизованих центрах навчання. Ті, хто пройшов навчання, працюватимуть над методиками викладання сучасних інформаційних технологій у системі середньої освіти.

МОН України в рамках програми інформатизації середньої освіти постачатиме леґальне ПЗ, розроблятиме навчальні курси з ПЗ Майкрософт і впроваджуватиме їх у навчальний процес. Надалі передбачається розширення списку версій програмних продуктів Майкрософт, передусім, операційної системи „Microsoft Windows", а також безплатна заміна леґального ПЗ Майкрософт, придбаного навчальними закладами України з 1 вересня 2001 року, на льокалізовані версії.

Корпорація Майкрософт уповноважила кілька місяців тому своє московське представництво провести переговори з українською стороною про українізацію програмних продуктів компанії, за підсумками яких було підготовлено меморандум із відповідними пропозиціями надіслано на опрацювання фахівцям Міністерства освіти і науки.

Раніше компанія Майкрософт не українізовувала свої програмні продукти через малі обсяги продажу леґального програмного забезпечення компанії в Україні. Єдине, що зробила досі компанія Майкрософт, – це внесла українську таблицю символів до своєї продукції. З 1992 року в СНД діє представництво Майкрософт, в завдання якого входить розвиток ринку програмного забезпечення, а також впровадження та льокалізація новітніх технологій на території Азербайджану, Вірменії, Грузії, Білорусі, Казахстану, Киргизії, Росії, Таджикистану, Туркменії, Узбекистану й України.

УНІАН

911 - код смерти

20 жовтня минає 40 днів від дня трагедії, в результаті якої в Нью-Йорку та Вашінгтоні загинули тисячі невинних людей

Як швидко збігає час. Здається, тільки вчора, не віряючи, що все це відбувається насправді, ми десятки разів, знову й знову, дивилися на телевізійні відеозаписи, як літаки, пілотовані одержимими фанатиками, бійцями сатанинського війська Осами бен Ладена, один за одним таранили вежі Міжнародного торговельного центру, – а нині вже сороковини. Вважається, що в цей день душі померлих назавжди прощаються з цим буремним і гріховним світом й відходять у світ кращий. 20 жовтня душі більш як 6 тисяч жертв небаченого в історії людства терористичного акту, серед яких були й українці, полинуть до Господа. 6 тисяч чиїхось батьків, синів, матусь, сестер, наречених... Вони не дожили, не домріяли, не доспівали, не долюбили.

Ми заходимо в затишну оселю пані Стефанії Чорної-Досінчук – і відразу відчуваємо, що тут поселилося велике горе. В передпокої з численних фотографій на нас дивиться її син Олег Венгерчук, один з тих, до кого 11 вересня (в дату, закодовану цифрами невідкладної допомоги 911) фанатики-терористи принесли на крилах захоплених "Боїнгів" смерть. Ось він разом з дружиною Оксаною й донею Андрейкою, ось ніжно обіймає маму, посміхається поруч з братом Остапом, і тут же світлина, побачивши яку, у нас перехоплює дихання. Олег разом з друзями, життєрадісний і щасливий, безтурботно сміється на тлі... веж-близнюків. Тих самих, руїни яких незабаром стануть його могилою. Якби тоді йому сказали, що терористи перетворять цей витвір людської фантазії й людського генію на купу сміття, він лише засміявся б у відповідь.

Нам важко починати розмову. І пані Стефанія помічає це й сама, ледь стримуючи сльози, оповідає нам про своє горе, що ось вже майже 40 днів ятрить її душу, ні на мить не відпускаючи зі своїх страшних обіймів.

– Олег не дожив до свого 56-річчя 25 днів. Він народився 4 жовтня 1944 року в передмісті Відня. Його першого крику ніхто не чув, бо плач новонародженої людини, якій випало нещастя прийти в цей світ в лиху годину, заглушили свист бомб й вибухи снарядів. Він народився під „музику" вибухів і загинув під неї. Така, мабуть, його доля. А я дивлюся тепер довгими вечорами на фотографії і згадую все наше життя. Олег народився в страшний час. Ми тікали від більшовицької навали, знаючи, що на нас чекає Сибір. З допомогою УПА нам пощастило через Карпати дістатися спочатку до Чехословаччини, а потім – Австрії. Нас було шестеро – 4 дорослих й двоє діточок. Їли, що прийдеться, спали разом з худобою в хлівах, або й просто неба. Я вже мала малого сина й ще носила під серцем Олега – була на п'ятому місяці вагітности. Голодна, з маленьким Остапом, без сну, настрашена щоденними небезпеками, мріяла про чисту постіль й миску борщу. З відступаючим німецько-мадярським обозом дісталися до містечка Штрасгоф поблизу Відня. Нас помістили в колишньому концтаборі. Блохи, воші, холод, голод. Так прожили два тижні. Довідалися, що у Відні є багато таких самих біженців, як ми, й вирішили втікати. Вночі пішки дісталися до Відня. Я відчула, що сили залишають мене. Знесилену і виснажену (шкіра та кості), мене поклали до жіночої університетської клініки. Там несподівано й почалися пологи. На ту пору я носила Олега лише шість з половиною місяців. Навіть з лікарів ніхто не вірив, що він виживе. А я притискала малесеньке тільце до грудей й молилася: „Господи, милосердний Отче, врятуй його, дай йому сили й здоров'я! Нехай росте воно на радість Тобі й людям!". Скоро охрестили мого синочка в церкві Святої Варвари у Відні. Як сьогодні, пам'ятаю обряд. Отець доктор Горникевич охрестив Олега з другого боку престола, де тоді зберігалися мощі Святого Йосафата. Я молилася й вірила, що бідам й поневірянням нашим незабаром настане кінець. І виживе мій синочок, для якого першими звуками цього світу стали звуки вибухів...

Пані Стефанія замовкає. Їй важко говорити. І ще важче мовчати. Їй так хочеться виговоритися, виплакатися, розповісти людям про своє горе. І про несправедливість долі до її сина, який вижив під бомбами у воєнному Відні, виріс з маленького крихітки- „пташенятка" у справжнього красеня, вивчився, вибився в люди, одружився, виростив красуню-доньку й так безпотрібно загинув у мирний час у, здавалося б, безпечному й захищеному Нью-Йорку. Чому, чому саме він? Материнське серце крається, душа шукає відповідей і не може їх знайти. А може, й справді Господь передчасно забирає найкращих з-поміж нас.

– Коли я десятки разів бачу в телевізії, як наскрізь прошиває величезний літак південний хмародер Всесвітнього торговельного центру, на 92-му поверсі якого в компанії "Washington International Group" працював мій син, то щоразу відчуваю невимовний біль. Неначе моє серце пронизує той літак. Там, над вогняним смерчем тисяч літрів пального, що в одну мить спалахнуло, чекав на свою смерть і мій син. У нього не було вибору. Терористи вдарили по південній вежі WTC десь в районі 60-го поверху. А він перебував на 92-му. Всі шляхи відступу були відрізані. Він сидів й чекав на свою долю. А вона була жорстокою до нього. За кілька хвилин мільйони тонн скла, алюмінію й бетону полетіли донизу, затягуючи у вир смерти й мого Олега. Він безслідно щез у тому вирі. Страшне горе, коли вмирає найрідніша людина, а ще страшніше, коли вона щезає без сліду і не можна навіть поховати його за нашим звичаєм й прийти поплакати на могилу... Він завжди був людиною обов'язку. Коли перший літак з терористами вдарив у північну вежу, працівники офісів, які працювали у південній, кинулися тікати. Але менеджери всіх заспокоювали, що будівлі, мовляв, ніщо не загрожує, уражена лише північна вежа. Олег вважав, що він не може бути серед тих, хто в паніці тікає з хмародера. Таких, як він, в їхній компанії було лише чотирнадцять. Вони повірили закликам рятувальників й залишилися на своїх робочих місцях.

Пані Стефанія знову замовкає, витираючи сльози, а ми роздивляємося світлини, на яких Олег Венгерчук – школяр, студент, наречений. А ще – у гуцульському строї, справжнісінький вівчар з полонини. І лише тепер помічаємо, що дім Стефанії Чорної-Досінчук – маленький музей. Картини з краєвидами Карпат, дерев'яні тарілі, підсвічники, старовинна бандура і фотографії, фотографії, фотографії...

– Я родом з Гуцульщини, – помічає господиня наше зацікавлення і продовжує свою розповідь. – Через все життя пронесла любов до рідного краю. Так виховувала і своїх дітей. Вони ніколи не цуралися свого походження, а навпаки, здобувши в Америці освіту й діставши престижну працю, гордилися тим, що в їхніх жилах тече українська кров. Олег знав і любив нашу культуру, чудово грав на бандурі, брав участь у гуцульських фестивалях на відпочинковій оселі „Верховина". Він взагалі був дуже активний. Любив спорт – гольф, теніс, лещатарство. Був також дуже здібний до наук, але разом з тим дуже скромний. І завжди, з малих літ, намагався допомогти мені у всьому. Пригадую перші наші роки в Америці . Ми оселилися в Нью-Йорку, Олегові тоді було шість рочків. Ніякої іншої мови, крім української, він, звісно ж, не знав. Я від темна до темна на праці, а вони самі з братом Остапом. Якось напередодні Різдва знайшли десь величезну ялинку і вирішили будь-що притягнути її додому. Тягнуть маленькими рученятами й підбадьорюють один одного. А повз них проходив Микола Чорний-Досінчук. Почув українську мову й питає: „Чому ви такі малі й таку велику ялинку самі тягнете? Де ваш тато?". А Олег підняв голову та й каже: „В нас немає тата". Так сталося, що мі з чоловіком на ту пору розлучилися і я сама піднімала хлопців. Микола Чорний підхопив ялинку і допоміг моїм синам. А потім приніс ще й прикраси на ялинку. Так хлопці самі знайшли собі нового тата.

– Довго ще розповідала нам пані Стефанія про своє життя і про свого Олега. Й про те, як вчився він в школі при церкві святого Юра в Нью-Йорку, як любив жартувати, як захоплювався скульптурою, як мріяв спочатку стати лікарем, але в роки в'єтнамської війни потрапив в медичну ляболяторію, куди привозили покалічених на тій війні вояків, і такого там надивився, що твердо вирішив шукати собі інше заняття. Не хотів і не міг бачити кров, людські страждання, смерть. Став комп'ютерним графіком. І дуже любив свою роботу. Того останнього в своєму житті дня він поспішав – хотів завершити якесь чергове завдання. Але не встиг...

Валентин Лабунський

Олег Венґерчук з дружиною Оксаною і дочкою Андреєю.

АМЕРИКА І СВІТ

ООН Нобелівський лавреат

ОСЛО, Норвегія. – 12 жовтня оголошено про присудження Нобелівської нагороди миру. Лавреатом стала Організація Об'єднаних Націй та її Генеральний секретар Кофі Анан – за працю у напрямку, як зазначається, краще організованого та мирного світу. Норвезький Нобелівський комітет який присуджує цю нагороду, назвав Об'єднані Нації єдиною дорогою до всесвітнього миру та співпраці. У заяві комітету також додається, що Генеральний секретар ООН, дипломат з Ґани Кофі Анан, який посідав різноманітні посади у структурах ООН впродовж останніх 25 років, був центральною постаттю у процесі оновлення організації. Офіційне вручення нагороди, розміром в 1 мільйоном долярів, відбудеться 11 грудня.

Кондоліза Райс виступила на арабському телебаченні

ВАШІНҐТОН. – Помічник Президента США з питань національної безпеки Кондоліза Райс 16 жовтня заявила, що кампанія боротьби з тероризмом не спрямована проти ісляму. Виступаючи на арабському телеканалі „Аль-Джазіра", який базується у Катарі, Кондоліза Райс сказала, що Сполучені Штати виступають за створення Палестинської держави, але при цьому не збираються відмовлятися від своєї політики на Близькому Сході. Ця політика,– наголосила К. Райс, – ведеться на благо всього реґіону: як для арабського населення, так і для Ізраїлю.

Нью-Йорк не прийняв пожертви від савдійського принца

НЬЮ-ЙОРК. – Посадник Нью-Йорку Рудольф Джуліяні 12 жовтня відмовився прийняти пожертву сумою 10 мільйонів долярів від чільного представника савдівської королівської родини принца Альваліда бен Таляля після того, як він піддав критиці американську політику на Близькому Сході. Принц Альвалід – небіж короля Фагда і один з найзаможніших людей плянети – передав чек під час відвідин Нью-Йорку, де він оглянув місце терористичного нападу та назвав жахливим злочином руйнування Всесвітнього торговельного центру. Пізніше він виступив з іншою заявою, у якій наголосив на потребі Вашінґтону переглягнути американську політику на Близькому Сході і виробити збалансований підхід щодо палестинців. Такі коментарі викликали рішучі докори з боку Р. Джуліяні, і чек було повернуто савдівському принцові.

Російська журналістка у небезпеці

МОСКВА. – Російська журналістка Анна Політковська була змушена виїхати до Австрії, принаймні на тимчасове перебування. Міжнародна організація „Комітет на захист журналістів" повідомила, що в Росії А. Політковській погрожували розправою – після опублікованої статті, в якій вона назвала ім'я російського офіцера, що дуже жорстоко поводився з мирним населенням Чечні. „Нова газета", в якій працює А. Політковська, заявила про надходження на її адресу погроз і що згаданий офіцер хотів приїхати у Москву, щоб помститися журналістці. Спочатку керівництво газети вдалося до послуг охоронця для А. Політковської, але пізніше було вирішено тимчасово відіслати її до Відня.

Симпозіюм присвячений 10-ій річниці Незалежности

ВІДЕНЬ, Австрія. – В австрійській столиці 11–12 жовтня проходив дводенний симпозіюм „Україна – 10 років незалежности: попередні підсумки". У форумі брали участь фахівці з Німеччини, Австрії та України. На його відкритті 11 жовтня виступив прем'єр-міністер України Анатолій Кінах. Канцлер Австрії Вольфґанг Шісель заявив, що пишається тим, що Австрія однією з перших країн визнала незалежність України. В свою чергу прем'єр-міністер України Анатолій Кінах висловив надію, що після виборів 2002 року буде зформовано демократичний парлямент, який продовжить в Україні позитивні перетворення. За словами А. Кінаха, інтеграція України в Евросоюз є незаперечним процесом, який має відбуватися на тлі економічних та ринкових реформ, а також формування громадянського суспільства. На думку українського прем'єра, для інтеграції потрібен час, але головне, що Европа зрозуміла, що не тільки вона потрібна Україні, а й Україна потрібна Европі. На завершення симпозіюму, в якому брали участь також представники Европейської комісії, було розглянуто дослідницький проєкт „Роля України в Европі".

Т. Блейр: „Слід створити палестинську державу"

ЛОНДОН. – В Европі 16 жовтня було днем інтенсивної диплматії, зосередженої на близькосхідньому мирному процесі. Після переговорів з Ясиром Арафатом у Лондоні, британський прем'єр-міністер Тоні Блейр заявив, що наступним завданням є створення життєздатної палестинської держави. Подібну заяву нещодавно зробив Президент США Джордж Буш. Я. Арафат закликав міжнародну громадськість докласти зусиль, аби Ізраїль погодився на поновлення мирних переговорів. Тим часом у Парижі президент Франції Жак Ширак зустрівся з королем Йорданії Абдулою, який погодився, що утворення палестинської держави має стати результатом гарантій безпеки для Ізраїля.

Триває боротьба...

(Закінчення зі стор. 1)

з тим, як спеціяльні радіопрограми для афганців залунали з американських військових літаків. Нові радіопрограми у супроводі жвавої афганської музики є частиною американської стратегії психологічного впливу.

Сполучені Штати вперше вдалися до використання повільних штурмовиків AC-130 проти сил Талібану під час останніх повітряних рейдів 15 і 16 жовтня в Афганістані. Застосування штурмовиків, які летять на малих висотах; обстрілюючи наземні цілі з гармат, вважають початком нового етапу повітряної кампанії США. Це також розглядають як можливе підготуванням до розгортання сухопутних військ проти Талібану. Тим часом Вашінґтон відкинув нові твердження талібів про велику кількість цивільних жертв внаслідок попередніх налетів. Д. Рамсфельд повідомив, що об'єкт, який було вражено під час повітряного удару минулого тижня, в результаті чого, за словами Талібану, загинуло 200 цивільних осіб, був складом зброї. Об'єкт нападу був розташований неподалік селища Карам, яке пізніше змогли відвідати західні журналісти. Він сказав, що руйнування у тому селищі могли бути спричинені потужними вибухами чисельних складів зброї у тунелях та печерах. Він також додав, що цифри, які називає Талібан щодо кількости загиблих серед цивільних, є нісенітницею.

Після переговорів в Ісламабаді 16 жовтня, зі секретарем Державного департаменту США Коліном Павелом який відвідує країни реґіону з метою зміцнення антитерористичної коаліції та має згодом вирушити до Делі, президент Пакистану Первез Мушараф висловив жаль з приводу того, що афганська влада поставила під загрозу інтереси власного народу, відмовившись видати Осаму бен Ладена. Президент Пакистану П. Мушараф заявив про готовність його країни співпрацювати зі США задля притягнення до відповідальности організаторів терористичних акцій актів у США 11 вересня. Зі свого боку, К. Павел подякував Пакистанові за, як він сказав, мужню позицію країни в кампанії боротьби з тероризмом.

15 жовтня розпочався другий тиждень воєнної акції США та Великобританії проти терористів і талібів в Афганістані. Зранку було збомбардовано Джалалабад. Вважається, що на захід від Джалалабаду знаходяться бази терористичного угруповання „Ал Кайда". Американська авіяція обстріляла також столицю Афганістану – Кабул. 14 жовтня внаслідок повітряних рейдів США було повністю зруйновано міжнародну телефонну станцію у Кабулі, яка єдина дозволяла підтримувати зв'язок зі зовнішнім світом.

Того ж дня Президент Дж. Буш відкинув пропозицію талібів розпочати переговори. Він заявив, що коли таліби дійсно бажають закінчення воєнної акції, то вони повинні негайно і без будь-яких умов видати Усаму бен Ладена та його прибічників.

Один із командирів „Північного альянсу", який протистоїть талібам, генерал Абдурашид Дустум, повідомив 15 жовтня, що на бік альянсу перейшли близько 4 тисячі бійців руху Талібан. Доктор Абдулло – міністер закордонних справ у попередньому уряді Афганістану – підтвердив, що на різних ділянках фронту таліби переходять на бік „Північного альянсу". Одначе керівник розвідки руху Талібан Карі Ахмадула закликав командирів „Північного альянсу" приєднатися до талібів для боротьби, як він висловився, з „американською агресією".

Верховний глава талібів мулла Мохаммад Омар закликав мусульман всього світу допомогти Афганістанові протидіяти воєнній акції США. Запис виступу М. Омара минулого тижня одержали радіостанції Бі-Бі-Сі та „Голос Америки". Власну радіостанцію талібів „Голос шаріята" у Кабулі було виведено з ладу внаслідок авіоударів США та Великобританії.

Американський уряд звернувся до телевізійних компаній країни з проханням про виважені редакційні рішення під час трансляції відеозаписів виступів Осами бен Ладена та членів його угруповання. Існує вірогідна можливість, що через відеозаписи бен Ладен може передавати закодовані вістки чи накази своїм співробітникам по світі. Представник організації „Ал Кайда" Сулейман Бу-Гаіт заявив в інтерв'ю катарському телебаченню, що його угруповання воюватиме з Америкою всіма можливими засобами. Його виступ пізніше було передано американськими телекомпаніями та іншими засобами масової інформації.

Президент Дж. Буш ще 11 жовтня оприлюднив список імен 22 найнебезпечніших терористів, на яких оголошено міжнародний розшук. До списку, крім Осами бен Ладена, входять двоє його заступників та члени терористичного угруповання „Ал Кайда". Більшість терористів на списку – це громадяни Єгипту і Савдійської Арабії. Є підстави вважати, що багато з них, якщо не всі, знайшли притулок в Афганістані. За словами Президента, усі згадані у списку злочинці причетні до терористичних актів 11вересня у Нью-Йорку і Вашінґтоні та до вибухів американських посольств у Кенії та Танзанії у 1998 році.

Сполучені Штати 12 жовтня заблькували активи на суму 24 мільйони долярів, які належать правлячому в Афганістані рухові Талібан та угрупованню Осами бен Ладена „Ал Кайда". Секретар Департаменту фінансів США Пол О'Ніл повідомив, що уже уряди 62 держав розпорядилися заблькувати рахунки терористів та ще 40 держав готові наслідувати цей приклад.

У Пакистані та інших мусулманських державах тривають антиамериканські демонстрації. У найбільшому місті Пакистану – Карачі – під час сутички з демонстрантами було убито двох поліцейських. Маніфестанти протестують проти участи країни в антитерористичній кампанії. Коаліція пакистанських релігійних партій закликала до проведення загального страйку проти візити до Ісламабаду державного секретаря США Коліна Павела. У столиці Індонезії Джакарті поліція застосувала сльозогінний газ та водомети для розгону антиамериканської демонстрації біля будівлі парляменту. Кашмірські мусулмани також протестували проти американських авіорейдів.

Газети, відзначені за тему світового українства

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – „Свобода" і п'ять інших українських газет стали лавреатами Фестивалю „Нашого цвіту – по всьому світу". Цей фестиваль від жовтня 1999 року проводить київський Інститут досліджень діяспори, якого директором є Ігор Винниченко.

Презентація нагород відбулась 12 жовтня у Національній Спілці журналістів. Шість газет і чотири журналісти були відзначені за об'єктивне і регулярне висвітлення подій в Україні та українському закордонні.

Крім „Свободи", лавреатами фестивалю стали:

„Життя Лебединщини" (Лебединська міськрайонна газета у Сумській області), київські газети „Урядовий кур'єр", „Літературна Україна", „Український форум" та торонтська – „Новий шлях". А також Григорій Грещук – журналіст тернопільської газети „Свобода"; Петро Парипа – журналіст івано-франківської газети „Галичина"; київський журналіст Петро Безпалько – за популяризацію спортового життя закордонних українців; Василь Томків з Болтону, Англія, „у доробку якого – велика кількість дописів про Україну та українське зарубіжжя", згідно з повідомленням секретаріяту фестивалю.

Ігор Лубченко, голова Національної спілки журналістів, вручав нагороди лавреатам або їхнім представникам: диплом (з рамці і за склом) та букет троянд (ми ж на території колишнього Совєтського Союзу, де чоловіки часто-густо одержують більше букетів, ніж жінки, оскільки тут більше лавреатів-чоловіків!). А Микола Нестерчук, заступник голови Всеукраїнського товариства „Просвіта" подарував лавреатам по три томи творів (поезія і проза) голови „Просвіти" Павла Мовчана (Київ: Видавничий центр „Просвіта", 1999). Павло Дорожинський заступав на церемонії „Новий шлях", автор цих рядків – „Свободу". Британця Томківа на презентації не було.

Текст диплому число 5 за 2001 рік:

Міжнародний Фестиваль „Нашого цвіту - по всьому світу"

Нагороджується редакція газети "Свобода" (м. Парсипані, США) за регулярне висвітлення подій в Україні та країнах осілення українців, сприяння піднесенню рівня національної самоповаги українського загалу.

Торік, пояснив І. Винниченко, фестиваль провів кіноконкурс, на який кінопрофесіоналісти та аматори з Канади, США, Литви, Росії та України надіслали 16 відеострічок, з яких 5 стали лавреатами. Касети з фільмами-лавреатами були подаровані кільком десяткам українських організацій в Росії, Естонії, Латвії, Литві, Білорусі, Молдові, Азербайджані, Грузії, Казахстані, Хорватії, Угорщині, Еспанії, Чехії, Австралії.

Крім того, додав він, протягом трьох місяців минулого року в Державній науково-педагогічній бібліотеці України працювала виставка „Періодика українського зарубіжжя". В травні цього року проведено круглий стіл на тему „Українська діяспора та сучасна еміграція з України" а в серпні – круглий стіл на тему „четвертої хвилі" еміграції, в яких взяли участь представники урядів, науковці і спеціялісти з Америки, Канади, Аргентини Греції, Молдови та з України.

До часу перевезення до редакції "Свободи" у Парсіппані, Диплом лавреата Фестивалю, три томи Мовчана і букет троянд знаходяться у київському кореспондентському бюрі газети.

Зареєстровано нові випадки захворювання на „сибірку"

ВАШІНҐТОН. – Оголошено 16 жовтня про нові випадки контакту людей зі „сибіркою" (антракс або сибірська язва), загальна кількість яких сягає 31.

У Нью-Йорку цю хворобу виявлено у дитини, яка відвідала будівлю телекомпанії Ей-Бі-Сі, де працює її мати. Немовля було вражене бактерією „сибірки", що проникає крізь шкіру, і зараз хлопчика лікують антибіотиками.

З легеневою формою „сибірки" потрапив до лікарні інший працівник газети „Амерікен медія" на Фльориді, де уже раніше померла одна людина. Президент Джордж Буш повідомив 16 жовтня, що лист, який надійшов до бюра провідника демократичної більшости в американському Сенаті Тома Дешла, також містив бактерію „сибірки". Крім цього, у Нью-Йорку в телекомпанії Ен-Бі-Сі ця хвороба днями проявилася на шкірі одної з працівниць. Вона відкрила листа, в якому містився збудник хвороби. Посадник Нью-Йорку Рудольф Джуліяні повідомив, що ще три особи в місті проходять курс лікування антибіотиками після того, як їм до рук потрапив лист, що містив бактерію „сибірки".

Ці троє – поліцай та двоє лябораторів – мали спори „сибірки" на слизистій носа та на шкірі обличчя, але це ще не означає, що вони захворіли на неї.

Вони мали справу з листом, який був надісланий співробітниці телеканалу Ен-Бі-Сі, яка також заразилася „сибіркою". „Сибірка" – бактеріяльне захворювання, яке поширюється спорами. Воно може поширюватись на людей, як це продемонстрували випадки у США, проте як правило вражає худобу та овець. „Сибірка" не є інфекційною хворобою, але може бути смертельною.

Найбільш поширеною формою „сибірки" є форма, що вражає шкіру. Інша, пульмонарна, форма є більш небезпечною і виникає в результаті вдихання великої кількости спор (зародків). Заражені пульмонарною сибіркою можуть врятуватись від смерти за допомогою швидкого курсу антибіотиків.

Гастроінтегральна „сибірка" виникає у разі проковтування спор „сибірки", і у таких випадках понад половина заражених гине. „Сибірка" є дуже рідким захворюванням, проте у деяких країнах, що розвиваються, раніше виникали епідемії.

Секретар Департаменту охорони здоров'я Томмі Томпсон заявив, що надіслати поштою листи, які містять в собі збудник „сибірки", могли не терористи, а хтось інший.

Однак, як зазначив Т. Томпсон, розсилання таких листів само по собі є терористичним актом. Він наголосив, що Америці безпосередньо не загрожує біологічна чи хемічна атака.

Вживаються підвищені заходи безпеки – у зв'язку з випадками захворювання на „сибірку".

Листи з підозрілим білим порошком були отримані також в бюрі канцлера Німеччини Ґергарда Шродера та у низці установ у Франції, Швейцарії та Литві. Порошок відправлено на лябораторні аналізи.

Київ визнав...

(Закінчення зі стор. 1)

Експерти київського Центру досліджень армії і процесів конверсії передбачають, що військова залежність України від Росії у майбутньому збільшиться. Мовби на підтвердження цих передбачень, московська газета „Известия" 15 жовтня оприлюднила думку впливових російських політиків, які вважають, що Росія і Україна повинні мати спільні військово-повітряні сили.

Тим часом фракція Українського Народного Руху у Верховній Раді заявила 16 жовтня на своїй пресовій конференції, що до катастрофи літака Ту-254 у більшій мірі причетна Росія, ніж Україна. Член фракції Георгій Мочуленко звернув увагу та той факт, що Україна дотепер використовує зенітно-ракетні комплекси колишнього СССР, і головна документація на ці комплекси знаходиться в Москві. А по-друге, російська армія має значно новіші військові технології, які здатні спричинити „збої" у дії старих зенітно-ракетних комплексів.

Провідник УНР Юрій Костенко припускає, що трагедія літака може бути пов'язана з намаганням Росії продовжити термін перебування російської військової фльоти на українській території. „В даний період Росія веде великомаштабну роботу з втягування України в орбіту своїх геополітичних інтересів, зі стретегічним прицілом на повне підпорядкування України у військовій сфері", – сказав Ю. Костенко.

Колишній командувач української військової фльоти екс-адмірал Борис Кожин запропонував припинити практику проведення спільних навчань з російськими збройними силами на українській території.

Проте цей аспект припущень і версій, при усій їхній логічності, не знімає провини з української сторони і не може відволікти увагу ні української, ні світової громадськости від трагедії, у якій загинуло 78 невинних людей. Тому незалежна преса в Україні пише про той неприємний психологічний осад, який залишили по собі слова Президента Л. Кучми з приводу катастрофи літака: „Що, ми перші або ми останні? Не треба з цього робити трагедії, якщо є якась помилка. Помилки трапляються всюди...". З приводу цієї недоречної фрази прем'єр-міністер Ізраїлю Арієл Шарон сказав: „Такі зауваження легко зробити, якщо 78 жертв належать до іншої країни".

За пресовими матеріялами

Тривають тортури ув'язнених в Україні

БОН, Німеччина. – За даними міжнародної правозахисної організації „Амнесті інтернешинал", в Україні не припиняються тортури й знущання над ув'язненими. Незважаючи на скасування смертної кари, ситуація з правами людини в Україні залишається незадовільною, повідомлено 15 жовтня у Боні. Правозахисники звертають увагу на знущання над ув'язненими в українських тюрмах. За даними „Амнесті інтернешинал", в окремих випадках від тортурів помирали в'язні. У заяві правозахисної організації також згадано насильство в українській армії, жертвами якого стають молоді вояки. Крім того, „Амнесті інтернешинал" знову наголосила на обмеженнях щодо свободи слова в Україні. Протягом останніх років тиск на пресу в Україні зростає, вважають в організації. Кількох журналістів було смертельно травмовано під час злочинних нападів, більшість яких досі не розкрито. У справі журналіста Георгія Ґонгадзе, „зникнення" якого, можливо, сталося з участю державних структур, не ведеться незалежне розслідування. У заяві зазначається, що „Амнесті інтернешинал" закликала офіс Верховного комісара ООН з прав людини, а також Комітет ООН зі запобігання тортурам посилити тиск на Україну. Державні органи повинні захищати основні права громадян і притягати до відповідальности винних у тортурах, а преса має працювати без перешкод, наголошує „Амнесті інтернешинал". Преса повідомляє, що 15 жовтня у Женеві ситуацію в Україні розглянув Комітет ООН з прав людини.

Радіо „Свобода".

Ми і кредитівка – яка чудова спілка

Нинішнього року кілька українських кредитових організацій відзначають 50-ліття отримання від федеральної влади США свого правового статусу. У 1951 році здійснилася мрія українських фінансистів про заснування установи, якою могли б користатися усі українці. Відтоді каси „Самопомочі“ та кредитівки переросли у потужне світове фінансове об'єднання. Гаслом у діяльності цих установ зажди було: допомагати один одному. За час своєї діяльности ці установи допомогли багатьом українцям досягнути фінансової самостійности та економічного добробуту у своїй придбаній батьківщині.

Після проголошення незалежности України кредитівки зосередили свою діяльність на допомозі Україні у її фінансовому становленні, а також тим новим імігрантам, які шукають свого шляху в Америці. Кредитівки надають постійну допомогу нашим установам і тепер сприяють допомозі сиротинцям, шпиталям, школам, церквам, відродженим кредитовим спілкам в Україні.

Провід УНСоюзу, його екзекутивний комітет з вдячністю відзначають велику жертвенність кредитівок стосовно українських громадських організацій в Америці, безкорисливу допомогу у реалізації багатьох його проектів.

У цій діяльності кредитівки не відокремлені від фінансової структури Америки і тісно співробітничають з її чинниками, а також з державними провідниками від міського до федерального уряду на користь української громади, а також в ім'я добробуту України.

Поява електронної техніки у банківській справі позитивно вплинула на діяльність кредитівок, які дістали можливість оперативно відповідати на усі очікування своїх користувачів і скористалися такою нагодою для удосконалення своєї структури і поліпшення роботи з клієнтами. Усе більше українців переказують гроші в Україну саме через систему українських кредитівок, користаються кредитовими та дебітовими картками українських фінансових установ.

Водночас повноцінна діяльністькредитівок великою мірою залежить від усвідомлення усією українською громадою переваг національних фінансових структур над загальнодержавними, тому що саме тут якнайповніше здійснюється засада – „свій до свого“. Тому так важливо досягати зростання членства українських кредитівок, заохочувати до користування ними українську молодь, а також так звану „четверту хвилю“ еміграції з України.

Ми не раз писали про необхідність підтримки УНСоюзу, який є невід'ємною ланкою в тому ланцюжку, котрий єднає нашу громаду. На таку підтримку мають спиратися й наші кредитівки. Кожен з нас має власні заощадження, але ці заощадження мають здатність служити громадській справі, якщо зберігатимуться у національній фінансовій установі, котра не тільки є гарантом збереження і цілеспрямованого використання цих грошей для загального добра, а й дбайливим дорадником та помічником кожного свого члена.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „страхи на ляхи“

Невідомо, чи ще багато читачів „Свободи“ пригадує собі цей типово „галицький“ вислів, який наші батьки та діди часто уживали, коли хотіли виказати своє легковаження якоюсь подією, яку, на їхню думку, хтось надто поважно інтерпретує. Звичайно ішлося про політичні чи події загальногромадського характеру – рідше приватного. Але, в кожному випадку, той, що не уважав даної події за надто важливу, відповідав із помахом руки: „Ет, це тільки страхи на ляхи!“. Скільки разів мені довелося давнішими роками слухати цей вислів. Це було у воєнні роки, коли постійно кружляли поголоски та вельми приблизні інформації, спонукані страхом, і чим довше вони кружляли, тим набирали на силі та на значенні, хоча не завжди відповідали правді.

Чи дивуєтеся, шановні читачі, що цей вислів пробудився у моїй пам'яті саме тепер, коли від 11 вересня майже кожен день приносить нові тривожні вістки про війну в Афганістані, а громадяни США, і з ними цілий світ, досі не можуть отямитися від „шоку“ так несподіваного терорирстичного налету на один із символів Нью-Йорку – Всесвітній торговельний центр?

І ось разом із точними, докладно перевіреними вістками усі засоби масової інформації, зокрема телебачення, стараються якнайбільше повідомляти про всі події, зв'язані із цією новою війною. Ба – не тільки про події, але і про всякі здогади, плітки, усе, що може зацікавити публіку.

Як довго це були тільки вістки про налети американських бомбовиків чи розкопки на руїнах Всесвітнього торговельного центру, в яких ми, українці, (на щастя) тільки втратили двоє земляків, це викликувало тільки цікавість або жаль. Ми, як і більшість населення США, не були безпосередньо заторкнені. Аж прийшов день, в якому усі засоби інформації вдарили об дзвін тривоги, що у цьому політичному конфлікті, який назрів несподівано, для пересічного громадянина можуть бути ужиті в боротьбі не лише бомби і гармати, але також біологічна зброя. А ця зброя особливо небезпечна тому, що вона захована і може заатакувати кожну людину.

Ще добре нам не вияснили, як це може ударити в США, коли на Фльориді з'явилися перші жертви біологічної війни. І тут ми довідалися усе, що хотіли, чи не бажали знати про білий порошок під назвою „антракс“, (по-українському –„сибірка“), зустріч з яким може спричинити смерть. І тут усі державні чинники і засоби інформації стали описувати, як це все може статися. Чи не могло це перелякати усе населення США, а вже особливо у таких скупченнях, як Нью-Йорк чи інші великі міста?

Коли пишемо ці рядки, в цілих США знайдено лише досі 12 випадків „сибірки“, але сотні осіб ретельно досліджують ці 12 випадків, а тисячі – застосування антибіотиків, що невтралізують наслідки зараження, та думають над їх доставою в такій кількості, щоб вистачило для 12 мільйонів осіб. У дальшому приспішеному „ході“ подій довідуємося, що адміністрація Президента підготовляє пропозицію ужити 1,5 більйона долярів на продукування антибіотиків, які можуть бути потрібні у біохемічній війні.

Ми не знаємо сьогодні і не можемо навіть передбачити, як розвинуться події в найближчому майбутньому, і усі можливості небезпек, що чигають тепер на нас. Ми не знаємо, скільки із вісток, що їх подають тепер, відповідає правді, а скільки до них ще і додано, з бажань сенсації. Але читаючи і слухаючи усі пресові звідомлення, якими нас засипають тепер подостатком, хочеться поставити питання: чи в тому усьому немає дещо зі „страхів на ляхи“?

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

Проминув місяць... 11 -го жовтня на місці трагедії рятівники підняли на висоту крану американський прапор. *Фото: FEMA*

Наступ міжнародної коаліції на терористів та їхніх прибічників

Подаємо надіслане з Посольства США в Україні вияснення стосовно деяких думок з приводу подій, пов'язаних з боротьбою коаліції союзників проти терористів. Аналіза виконана Управлінням міжнародніх інформаційних програм Державного департаменту США та оприлюднена 8 жовтня 2001 року.

Організація Ал Кайди представляє нещодавній терористичний напад на США як спробу мусулман покарати Америку.

Вересневий терористичний напад на Сполучені Штати був атакою проти людей усіх національностей та віросповідань. Громадяни близько 80-ти країн, включаючи сотні мусулман, загинули в результаті терористичних актів. Ці жертви, кількість яких зараз оцінюється від 5 до 6 тисяч, були ні в чому не винними людьми. Світовий Торговельний Центр не був символом США, а міжнародної торгівлі, процвітання та різноманітних можливостей усіх народів.

Саме цей міжнародний ідеал ґлобального проґресу хотіли зруйнувати терористи. Генеральний секретар ООН Кофі Анан сказав: „Об'єднані Нації повинні визнати, що так само як і спільні цілі, існують і спільні вороги. Щоб перемогти їх, всі країни повинні поєднати сили у мобілізації, що охоплювала б усі аспекти відкритої, вільної ґлобальної системи, що були так широко використані тими, хто вчинив терористичні акти 11 вересня".

Дехто називає кампанію проти режиму Талібану та терористів у Афганістані агресією проти афганського народу.

Талібан не є представником афганського народу. У час, коли афганському народові загрожує голод і втеча від посухи та постійної війни Талібану з іншими афганськими угрупованнями, Талібан відкрив країну для тисяч терористів не-афганського походження. Ці чужинці не страждають від таких же злиднів, як звичайні афганці, але натомість використовують афганські ресурси та робочу силу у власних інтересах, що не мають нічого спільного з афганським народом.

Є думка, що удари міжнародної коаліції по цілях на території Афганістану посилять кризу в Афганістані.

У той час, як терористи вбивали тисячі невинних людей своїми акціями 11 вересня, США спрямовували харчі та гуманітарну допомогу для нужденного афганського народу. Талібан не зробив нічого для припинення наростаючої гуманітарної кризи в Афганістані, тоді як США та міжнародна спільнота цим займалися. За декілька останніх років мільйони афганців полишили свою батьківщину через повсюдні злидні та недоїдання, викликані неправильним використанням ресурсів країни режимом Талібану. США були і залишаються найбільшим постачальником гуманітарної допомоги афганцям у самому Афганістані та у таборах біженців. 4 жовтня Президент Дж. Буш оголосив про додаткові 320 мільйонів долярів на допомогу афганцям харчами, медичними та іншими гуманітарними виробами. Ця сума додається до приблизно 184 мільйонів долярів, вже виділених Сполученими Штатами.

Супротивники США вважають, що у своєму прагненні помститися за тисячі людей з цілого світу, вбитих Ал Кайдою, США не турбуються тим, який вплив матимуть військові дії на афганське населення.

США хочуть звільнити афганський народ від гноблення та злиднів, які приніс Талібан. У той час, як військові літаки США атакували 7 жовтня інфраструктуру терористів на території Афганістану, американські пілоти також ризикували своїм життям, щоб скинути близько 37 тисяч спеціяльно запакованих комплектів допомоги у місцях скупчень біженців у середині Афганістану. Подібне скидання допомоги було здійснено і 8 жовтня.

Очолювана США акція проти Афганістану, твердять окремі політики, є прикладом того, як потужна країна несправедливо нападає на невелику країну.

Не афганський народ є ціллю міжнародної кампанії, а терористи, що скоїли масові вбивства у США та в Африці, та їхні співучасники з режиму Талібану. США продовжують підтримувати створення добробуту афганського народу і віддані наміру допомогти йому відбудувати країну після років талібського гноблення.

США опинилися наодинці зі своїм прагненням скинути терористів та їхніх прибічників у Афганістані.

Десятки країн роблять свій внесок у кампанію проти терористів та їхніх прибічників у Афганістані, надаючи безпосередню військову підтримку, право на проліт та приземлення літаків, використання баз та розвідувальну інформацію. Дев'ятнадцять членів НАТО домовилися, що надішлють високотехнологічні літаки спостереження, щоб допомогти США у боротьбі проти тероризму, а Генеральний секретар НАТО ствердив, що інші члени НАТО пообіцяли надати „пряму військову підтримку в міру розгортання операції."

США сказали, що не займатимуться влаштуванням внутрішніх афганських справ. Проте, виглядає, що США передадуть контролю над країною Північному альянсу, але не усі афганці погодяться із цим. Чи США втручається у вирішення афганських державних справ? Чи США підтримують Північний альянс?

США не займаються вирішенням афганських державних проблем. Однак, ми збираємося розчистити шлях для афганців, щоб вони самі могли влаштувати свої державні справи. Лише афганці можуть будувати свою державу і сформувати уряд, що матиме широку підтримку. Наше завдання – створити для них можливість зробити це. США не визнає жодних угруповань в Афганістані. Ми зараз співпрацюємо з Північним альянсом, щоб ліквідувати здатність Талібану та Ал Кайди займатися терористичною діяльністю.

Якої ви думки про „Свободу"?

У 1999 році редакція „Свободи" запропонувала читачам відповісти на запитання опитника, що стосувалися змісту тижневика. Сьогодні ми пропонуємо читачам тижневика знову відповісти на наші запитання, щоб з допомогою читацького загалу визначити шляхи дальшого поліпшення рівня наших публікацій. Ваші відповіді просимо надіслати до редакції впродовж двох наступних тижнів за адресою: Svoboda, 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054. Дякуємо!

1. Просимо дати вашу загальну оцінку газети

дуже добре	*добре*	*задовільно*	*незадовільно*
❑	❑	❑	❑

2. Які матеріяли ви читаєте?

	постійно	*часто*	*іноді*	*ніколи*
Редакційні статті	❑	❑	❑	❑
Україна за тиждень	❑	❑	❑	❑
Америка і світ	❑	❑	❑	❑
Україна і світ	❑	❑	❑	❑
Про це і те	❑	❑	❑	❑
Інтерв'ю	❑	❑	❑	❑
Життя громади	❑	❑	❑	❑
Статті на церковні теми	❑	❑	❑	❑
Сторінка УНСоюзу	❑	❑	❑	❑
Мова про мову	❑	❑	❑	❑
З редакційної пошти	❑	❑	❑	❑
Новини літератури і мистецтва	❑	❑	❑	❑
Нові видання	❑	❑	❑	❑
Спорт	❑	❑	❑	❑
Оголошення, реклама	❑	❑	❑	❑

3. Як давно ви читаєте „Свободу?

❑ менше року
❑ кілька років
❑ близько 15 років
❑ близько 25 років
❑ більше 25 років

4. Як ви отримуєте „Свободу"?

❑ передплачую (скільки років?______________)
❑ купую
❑ беру в інших

**5. Чому ви читаєте „Свободу"?
Якою ви хочете бачити „Свободу"?**

____
____
____
____

6. З яких джерел і якою мовою ви маєте інфомацію про події у світі?

❑ Періодичні видання (мова______________)
❑ Телебачення (мова______________)
❑ Радіо (мова______________)
❑ Інтернет (мова______________)

7. Ваші поради щодо газети: що вам найбільше або найменше подобається в тижневику, які теми варто висвітлити?
(можна писати на окремому аркуші)

____
____
____
____
____

Про себе

❑ **Жінка** ❑ **Чоловік**
Вік ❑ 16-25 ❑ 26-35 ❑ 36-50 ❑ 51-70 ❑ понад 70
Як давно в США ❑ 0-5 ❑ 6-10 ❑ 11-20 ❑ понад 20

За бажанням можете подати ім'я, прізвище, адресу. Ще раз дякуємо!

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Предсідник
УЛЯНА М. ДЯЧУК
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Заст. предсідника
СТЕФКО КУРОПАСЬ
105 S. Salem Dr.
Schaumburg, IL 60193

Директор на Канаду
о. МИРОН СТАСІВ
18 Leeds St.
Toronto, ON M6G 1N7, CDA

Заст. предсідника
АНЯ ДИДИК-ПЕТРЕНКО
137 Crystal Spring Dr.
Ashton, MD 20861

Головний Секретар
МАРТА ЛИСКО
2200 Route 10. P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Касир
СТЕФАН КАЧАРАЙ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

ВАСИЛЬ ПАСТУШОК
5 Park Ave., P.O. Box 240
Swarthmore, PA 19081

СТЕПАН ГАВРИШ
155 Erdenheim Rd.
Erdenheim, PA 19038

ОЛЕКСАНДЕР СЕРАФИН
2565 Timberwyck Trail
Troy, MI 48098

ЯРОСЛАВ ЗАВІЙСЬКИЙ
11 Bradley Rd.
Clark, NJ 07006

МИРОН ГРОХ
16 Kevin Dr.
Founthill, ON LOS 1E4, CDA

РАДНІ

ТАРАС ШМАҐАЛА
1722 Fulton Rd.
Cleveland, OH 44113

ОЛЕКСАНДЕР ХУДОЛІЙ
281 Urma Ave.
Clifton, NJ 07013

ТЕКЛЯ МОРОЗ
345 36th Ave.
Lachine, PQ H8T 2A5, CDA

ГАЛИНА КОЛЕССА
100 Montgomery St. Apt. 23-H
Jersey City, NJ 07302

МИКОЛА ДЯКІВСЬКИЙ
2065 Ridge Rd. Ext.
Ambridge, PA 15003

ВАСИЛЬ ШЕРЕМЕТА
1510 Hilltop Terrace
Huntingdon Valley, PA 19006

ВАСИЛЬ ЛУЧКІВ
49 Windmill Lane
New City, NY 10956

СТЕФАНІЯ ГАВРИЛЮК
53 Michael Dr. P.O. Box 174
Cottekill, NY 12419

АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ
9 Bayard Place
Newark, NJ 07106-3613

ЄВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
25 Jason Ct.
Matawan, NJ 07747-3510

ВАРКА БАЧИНСЬКА
101 E. 16th St.
New York, NY 10003

АНДРІЙ СКИБА
4575 N. Nagle Ave.
Harwood Heights, IL 60656

АЛЬБЕРТ КАЧКОВСЬКИЙ
126 Simon Fraser Crescent
Saskatoon, SK S7H 3T1, CDA

РОМА ГАДЗЕВИЧ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, Nj 07054

Головний редактор „Свободи“
ІРЕНА ЯРОСЕВИЧ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Головний редактор „Українського Тижневика“
РОМА ГАДЗЕВИЧ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Адміністратор оселі Союзівка
ІВАН А. ФЛИС
Foordmoore Rd.
Kerhonkson, NY 12446

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

АННА ЧОПЕК
678 44th St.
Los Alamos, NM 87544

МАРІЯ ДУШНИК
2 Marine Ave.
Brooklyn, NY 11209

АННА ГАРАС
1930 Greenleaf St.
Bethlehem, PA 18017

МИРОН КУРОПАСЬ
107 Ilehamwood Dr.
De Kalb, IL 60115

о. прот. СТЕПАН БІЛАК
1750 Jefferson St., Apt. 301
Hollywood, FL 33020

ЙОСИП ЛИСОГІР
2643 Deer Path
Scotch Plains, NJ 07076

АНАТОЛІЙ ДОРОШЕНКО
39446 Edgewater Dr.
Northville, MI 48167

ТАРАС ШМАҐАЛА ст.
10976 Tanger Trl.
Breskville, OH 44141

ГЕЛЕН ОЛЕК СКАТТ
7644 W. Rosedale Ave.
Chicago, IL 60631

ВАСИЛЬ ДІДЮК
30 Allenhurst Drive, Apt. 402
Islington, ON M9A 4Y8, CDA

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ДОПОМОГУ ПОТЕРПІЛИМ ВІД ПОВЕНІ НА ЗАКАРПАТТІ

Проголошуємо черговий список жертводавців на допомогу тим, хто потерпів від повені на Закарпатті. Щиро дякуємо за зрозуміння потреби підтримки багатьох родин. Пожертви були вислані через Карітас весною цього року.

Дата пожертви	Прізвище і ім'я	Місце	Сума дол.
4/16/01	Вронський, Володимир	Грінловн, Н.Й.	$1,125.00
4/2/01	Церква св. Покрова	Рочестер, Н.Й.	750.00
6/18/01	Запорозька Січ, Відд. 367	Рочестер, Н.Й.	500.00
5/16/01	Місило, Стефан	Шорт Гіллс, Н.Дж.	500.00
5/8/01	Відд. 354	Омага, Неб.	258.05
4/2/01	Василишин, Роман і Владіміра	Філядельфія, Па.	250.00
4/2/01	Відд. 285	Рочестер, НЙ.	250.00
4/10/01	Мацкін, Михайло	Сан-Дієго, Каліф.	200.00
5/16/01	Місило, Текля	Джерзі Сити, Н.Дж.	200.00
4/18/01	Кулчак, Петро	Омага, Неб.	150.00
4/2/01	Троч, Филип	Лейквуд, Огайо	125.00
3/30/01	Місило, Стефан	Шорт Гіллс, Н.Дж.	100.00
4/2/01	Цап, В. і М.	Стратфорд, Кон.	100.00
4/24/01	Кахній, М.	Воррен, Миш.	100.00
4.26/01	Відд. 241	Вунсакет, Р.І.	100.00
5/8/01	Столарський, А.	Омага, Неб.	100.00
5/8/01	Роман і син, корп.	Ралстон, Неб.	100.00
5/8/01	Укр.-Амер. Товариство	Омага, Неб.	100.00
7/9/01	Дячук, Уляна і Володимир	Ратерфорд, Н.Дж.	100.00
7/9/01	Качарай, Стефан і Святослава	Буд Лейк, Н.Дж.	100.00
7/9/01	Лиско, Марта і Володар	Моріставн, Н.Дж.	100.00
4/2/01	Цап, Джеральд	Медісон, Кон.	60.00
3/30/01	Січ, Дмитро	Алфред Стейшен, Н.Й.	50.00
4/2/01	Пушкидра, В. і А.	Флорал Парк, Н.Й.	50.00
4/5/01	Худоба, Михайло	Савдертон, Па.	50.00
4/18/01	Кладко, Йосиф	Санівейл, Каліф.	50.00
4/24/01	Болонка, Василь	Ботвин, Па.	50.00
5/8/01	Столарський, В. і А.	Омага, Неб.	50.00
6/18/01	Дзюба, П. і С.	Рочестер, Н.Й.	50.00
4/9/01	Шийка, Марія	Олбані, Н.Й.	40.00
3/30/01	Кедринський, Олександер	Джерсі Сити, Н.Дж.	30.00
3/30/01	Соляник, В. і С.	Болдер, Кол.	25.00
4/4/01	Зінченко, Іван	Бранзвік, Огайо	25.00
56/8/01	Ярош, А.	Омага, Неб.	25.00
6/18/01	Маєрс, Т. і М.	Рочестер, Н.Й.	25.00
7/10/01	Крамар, В.	Честер, Па.	25.00
5/8/01	Чехут, М.	Омага, Неб.	10.00
Разом			**$5,923.05**

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Читачі діляться своїми думками

Українська видавнича справа приносить усе нові томи, про які читачі інформують громадськість. Професор Київського університету імені Шевченка **д-р Микола Тимошик** надіслав до „Свободи" книжку протопресвітера д-ра Степана Ярмуся „Та неоднаково мені...", яка вийшла у видавництві „Наша культура і наука". Приводом для написання книжки стала участь автора у роботі IV Міжнародного конгресу українців, що відбувся у серпні 2000 року в Одесі. Д-р Степан Ярмусь привертає увагу українського читача до тих проблем, які особливо помітні з точки зору закордонного спостерігача. **Д-р Володимир Боднар** надіслав рецензію на книжку Лідії Купчик „Третій удар", яка вийшла нинішнього року у львівському видавництві „Каменяр". Книжка присвячена репресіям комуністичного режиму в СССР проти служителів УГКЦ і подає життєписи 10 отців-деканів, серед яких є батько авторки – о. Роман Трешньовський.

Д-р Роман Ричок з Нью-Джерзі пропонує подавати в газеті адреси авторів і ціни нових книжок, які надходять до „Свободи". Цю пропозицію ми переадресовуємо усім авторам повідомлень про нові видання.

Голова управи об'єднання „Українські молодіжні ансамблі" **мґр. інж. Володимир Мелех** з Торонто преслав до редакції вітального листа до Єпископа-емерита Епархії Торонто і Східньої Канади Ізидора Борецького з нагоди його 90-ліття.

Ірена Лівицька з Нью-Джерзі підтримує вимогу президента СКУ Аскольда Лозинського про надання воякам УПА і УНА статусу учасників Другої світової війни, яку він висловив на III Всесвітньому Форумі Українців. Вона була свідком загибелі багатьох своїх ровесників у боях з ворогом, а її брата – старшину дивізії Маріяна Пасічинського у 1944 році вороги розстріляли на очах двадцяти дивізійників.

Секретар Українського громадського комітету з допомоги школам в Україні **д-р Василь Іваницький** переслав з Торонто звіт і світлини про діяльность комітету, подяки з України за надану допомогу. Нинішнього року комітет відправив контейнером в Україну 200 комп'ютерів, 75 копіювальних машин, 35 комп'ютерних друкарок, багато іншого обладнання.

Євген Стахів з Нью-Йорку переслав опубліковане у варшавському періодику „Наше слово" своє інтерв'ю „Україні потрібна національна ідея, а не космополітизм". Долею України турбується **Олександер Трипільський**, який у статті „Деякі роздуми з приводу політичної ситуації в Україні" порушує проблему виховання нових поколінь національно свідомими. **Зиновій Квіт** з Філядельфії пропонує ставити пам'ятники жертвам Голодомору в Україні у світових столицях.

Лідія Хом'як переслала статтю Степана Сачовського „Раз добром нагріте серце...", надруковану в івано-франківській газеті „Галичина". Стаття присвячена доброчинній діяльності Миколи Литвинця, який у Рочестері організовує допомогу бідним українцям. **Богдан Боднарук** з Чикаґо пише про скрутні умови, у яких опинилася в Харкові театральна група „Арабески" (до листа додана світлина групи), котрій відмовили в оренді приміщення для вистав.

Гордій Пасіка з Парми розповідає про співочий талант свого земляка д-ра Володимира Боднара, який був солістом хорів „Бандурист" у Львові і „Ватра" у Австрії, співав у хорі і мав сольові концерти у Пармі. Гордій Пасіка слухає записи співу Володимира Боднара і разом зі співаком переживає тугу за рідним краєм. Євангельські місіонери **Олексій і Олександра Єрусалимці** з Уруґваю розповідають про випадки зцілень та інших проявів Божої любові, які спостерігають у своєму оточенні.

Л. Дем'яненко з Мишиґену прочитав у „Свободі" розповідь українського митника про зволікання з переданням родині урни з прахом померлого на чужині українця, яке сталося через відсутність довідки консуляту про смерть цього чоловіка. Автор листа вважає таку довідку зайвою. Вочевидь, такої ж думки і митник, який навів саме цей приклад.

Театральна група „Арабески" біля хати Івана Котляревського у Полтаві.

Члени комітету допомоги школам біля комп'ютерів для України.

Подарунки з Америки надійшли до музею „Кобзаря"

У часи, коли музеї України майже не фінансуються, поява кожного нового експонату перетворюється на подію. Саме так було, коли після опублікування нашого листа у „Свободі" і до нас надійшли пакунки з книгами. Найпершими зголосилися Валентин Катречко із Сеймура та Альбіна Чаповська із Монтани, у якої залишилася бібліотека чоловіка, доктора, ґрунтознавця із Дрогобича. А потім заходами вінніпезької „Просвіти" у Канаді була зібрана Шевченкіяна, якою опікувався Володимир Леськів, що вилучив багато книг із власної бібліотеки.

Великою несподіванкою було те, коли серед ночі доставили цілу бібліотеку з екслібрисами Богдана Чайківського. Як пізніше з'ясувалося, це сталося завдяки Комітету прихильників Руху. Родина Столярських з Омаги передали свої дарунки з оказією в Україну. Саме через „Свободу" львів'янин Андрій Бецонь дізнався про наші проблеми і надіслав деякі томи американського видання Т. Шевченка. Допомога цих людей зворушила і порадувала працівників музею. Завдяки цим чуйним людям у експозиції музею з'являться книги, які стануть відкриттям незнаного досі світу закордонної шевченкіяни.

Благодійність має місце також і в наших рідних Черкасах. Нещодавно друзі музею О. Самков та Ю. Коваленко, відомі краєзнавці, подарували рідкісне, одне із перших, видання біографії Т. Шевченка 1882 року М. Чалого та листівки початку минулого століття. Ці закохані у рідний край люди роблять велику справу у дослідженні та збиранні пам'яток української культури.

Значну допомогу у пошуку, придбанні та реставрації експонатів для музею „Кобзаря" надають талановитий художник Віктор Крючков та реставратор Костянтин Шитко, які не лише рятують пам'ятки, а й зробили багато подарунків для музею.

Надія Царук,
старший науковий співробітник
музею „Кобзаря" Т. Шевченка
м. Черкаси

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Джордж Раєн, губернатор штату Ілиной, був спонзором концерту Української камерної оркестри з приводу 10-річчя Незалежности України у чикаґському центрі ім. Джеймса Р. Томсона. Після концерту (зліва): Віра Самиця з Українського музею, Пет Міхальскі, асистентка губернатора з етнічних справ, Зеонід Модрицький, дириґент, і консул України в Чикаґо Людмила Протасова.

Пісні і вірші на честь України

НЬЮ-ГЕЙВЕН, Кон. – На честь 10-ої річниці Незалежности України у нашій громаді 24–26 серпня український синьо-жовтий прапор майорів на міському ратуші. 26 серпня о. Ігор Мідзак відправив Службу Божу за український нарід і виголосив дуже гарну проповідь. 22 вересня в церковній залі при католицькій церкві св. Михаїла голова місцевого відділу УККА Богдан Данко відкрив свято. Хвилиною мовчанки було вшановано пам'ять загиблих від терористичного нападу на Америку. Під проводом командира Карла Гарвія американсько-українські ветерани і дивізійники внесли прапори на залю. Іван Заковоротний, знаний громадський діяч, виголосив доповідь, де підкреслив головні історичні події в Україні за останні 10 років.

Хор з православної церкви святої Покрови під проводом Івана Могильницького виконав пісні – „Ми гайдамаки", „Де згода в сімействі", „Ой у лузі червона калина". Тамара Сергіїв виконала пісню „Як довго" (музичний супровід Івана Могильницького). Вітальні проклямації прочитали командир Карло Гарвій – від губернатора штату Конектикат Джона Ровленда, Михайло Денисенко – від голови міста Нью-Гейвену Джона Дестефано.

Анна Боровик продеклямувала вірші „Чому" і „Молитва" і разом з Петром Корнієнком виконала поезію „Україна". Вірш „Не цурайтеся мови" прочитав учень „Рідної Школи" Михайло Собко-Бадуляк. Урочистий концерт закінчився виконанням національного гимну „Ще не вмерла Україна". Керував програмою Богдан Данко.

Марійка Антонишин,
пресова референтка СУА

Виставка у міській раді

ВОРЕН, Миш. – У погодженні з міським радним українського походження Михайлом Чупою та посадником Марком Стінберґом, Стефанія Дуб і Галина Папіж одержали дозвіл на влаштування виставок українського народного мистецтва у передній залі міської ради. Перша виставка тривала від травня до липня ц. р. На ній були показані ляльки у реґіональних строях України – власність 81-го Відділу Союзу Українок Америки. Друга виставка триває від липня й досі. У ній виставлено українські різьби та інкрустації – власність Стефанії Дуб і Галини Папіж. Виставки дають нагоду мешканцям Ворену познайомитися зі шедеврами українського народного мистецтва. Організаторки виставок клопочуться, щоб вони відбувалися у сусідньому місті Стерлінґ Гайтсі, де також є багато українців.

Зенон Василькевич

4 листопада: академія в пам'ять Андрея Шептицького

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – Українське Патріярхальне товариство готується вшанувати пам'ять Слуги Божого, Митрополита Андрея Шептицького в 100-річчя інтронізації на престолі Української Католицької Церкви та 57-ої річниці відходу у засвіти.

Академія відбудеться з відповідною програмою 4 листопада о 4-ій год. по полудні в залі парафії Входу в храм Пресвятої Богородиці, в Норт-Порті, Фльорида. Весь дохід призначений на Богословську академію у Львові.

Від Комітету Українського Патріярхального товариства –
Григорій Королишин

Участь СФУЖО у Всесвітньому Форумі Українців

У Третьому Всесвітньому Форумі Українців, який відбувся в Києві 17–20 серпня ц. р., взяли участь членки Екзекутиви СФУЖО як делеґати і гості: голова Оксана Соколик, заступниці голови Володимира Лучків і Наталя Даниленко та секретар Мирослава Загребельна.

Голова СФУЖО була членом президії Форуму і на святковому відкритті мала доповідь „Українка на початку нового століття-тисячоліття". Всі учасниці делеґації брали участь у виступах або дискусіях на різних сесіях, круглих столах. Опісля голова з іншими делеґатами відвідала канадського амбасадора Ендрю Робінсона, Патріярха Філарета, міністра юстиції Сюзанну Станік, були на зустрічі, яку влаштував міністер закордонних справ Анатолій Зленко. В. Лучків і М. Загребельна, як члени офіційної делеґації, відвідали Полтаву та інші місцевості области.

23 серпня О. Соколик разом з Президентом України, групою представників уряду та Верховної Ради взяла участь у покладанні квітів до пам'ятників св. Володимира, Тараса Шевченка, Михайла Грушевського та полеглих героїв. Всі членки Екзекутиви СФУЖО були на відкритті пам'ятника Незалежности, а потім на параді і на святковім концерті.

25 серпня в домі Центральної Ради відбулася зустріч учасниць Форуму – членок складових організацій СФУЖО, членок Національної Ради Жінок України та членок інших жіночих організацій України. Зустріччю проводила голова СФУЖО. Голова НРЖУ Ірина Голуб'єва виступила зі словом. Були порушені цікаві проблеми, відбулася жвава дискусія, вийшла, між іншими, спільна резолюція до Президента України з проханням відновити міністерство жінок та молоді. Членки Екзекутиви СФУЖО, полагоджували справи також у Львові.

5 вересня О. Соколик мала зустріч з членками Організації Українських Жінок у Великій Британії в Лондоні.

Екзекутива СФУЖО

ВРАЖЕННЯ

Ми бачили серпневу Україну

Моя вже четверта подорож в Україну, від часу її незалежности, відбулася з турою „Ластівка", аґенції подорожей „Scope Travel".

Львів – місто моєї молодости. Воно ніколи не перестане розбуджувати в мені бурхливі моря приємних споминів. Будучи учнем другої української гімназії, я мешкав у Львові „на станції", а на вакації вертався додому, до Радехова. Я з ентузіязмом вітав Львів і навіть те, що наші дві валізи залишилися в Варшаві, не зменшило моєї радости. Прибувши з дружиною Іванкою до готелю „Дністер", ми застали аж сімнадцять членів нашої родини, що чекали нашого приїзду.

На наступних два дні ми відлучилися від тури, щоб відвідати деякі місця мого дитинства на Радехівщині. Варто згадати зустріч колишніх учнів „Рідної Школи" в Радехові, яку організували мої ровесники з нагоди нашого приїзду. У колишньому будинку „Рідної Школи" тепер діє музей, яким гордяться всі радехівці. „Рідна Школа" в Радехові була за Польщі єдиною школою в цій околиці, де навчання відбувалося українською мовою. Будучи не тільки учнем, але також сином двох учителів цієї незабутньої інституції, я високо оцінюю патріотичну діяльність музею.

Цікаво було стрінути моїх друзів і подруг, яких я не бачив понад пів століття. Всі вони були люди вже похилого віку, і переважно жінки. Я довідався що більшість чоловіків, які не втекли на Захід, загинули в Сибіру, в боях під Бродами або в УПА. Кілька присутніх жінок пережили багато літ на засланні і вернулися на рідні землі, як розвалилася червона „тюрма народів". Вони розповідали про свої жахливі переживання на засланні.

Мій тіточний брат Мілько, що мешкає на Підгір'ї, повіз нас в Карпати. Ми любувалися чарівними краєвидами, чистими потоками і свіжим повітрям. Попрощавшися з Мільком, ми знову приєдналися до тури і з радістю прийняли наші згублені валізи, які чекали на нас в готелі „Дністер".

Я багато чув про красу кримських околиць. Однак дійсність перевищила мої сподівання. Величні гори торкаються темно-синього моря. Здається, що от-от появляться чайки з козаками, які бадьорою піснею на устах пливуть „до туркені в гості". Як загіпнотизований, дивився я на Чорне, українське, море. Воно було вирізьблене в моїй пам'яті ще з дитячих літ піснями і віршами, що вчили нас в „Рідній Школі" в Радехові. Здавалося, що сповнився мій сон.

Протягом трьох днів у Криму була нагода побачити Ялту, Севастополь, Алупку, Бахчисарай і руїни грецької колонії Херсонес.

Головною метою подорожі в Україну був Київ, українська чудова столиця – з могутнім Дніпром, з морем зелені і золотоверхими храмами, місто, яке полонить навіть неромантичні душі. Важливі історичні події, що мали відбутися під час нашого перебування в Києві, були додатковою принадою для нашої тури.

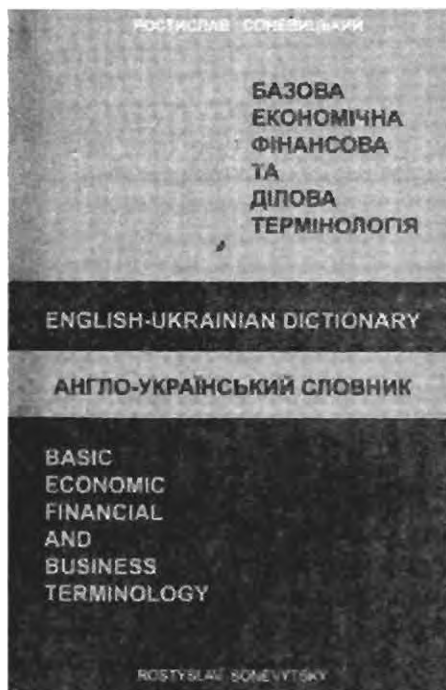
Всесвітній Форум Українців, що відбувся напередодні нашого приїзду, був першою частиною Свята Незалежности. У решті святкових подій ми брали участь. Ніколи не забуду урочистого відкриття Майдану Незалежности, надзвичайно патріотичної промови Президента Л. Кучми. В самий День Незалежности весь Київ був замаєний синьо-жовтими прапорами, а військова парада на Хрещатику свідчила про високу якість збройних сил молодої України.

Порівнюючи зміни від минулого року, можна запримітити значно більшу кількість ґазолінових станцій. Значить, більше людей користується автами. Також у вічі впадають нові ресторани „Макдональда".

Беручи за приклад мою родину і знайомих, можна бачити, що трохи більше осіб мають платну працю. Як відомо, гривня вже майже рік утримує свою вартість. На державних будинках лише де-не-де позалишалися серпи і молоти, а тризубів стало більше. Цьогорічний високий урожай також прискорить економічний розвиток України. Беручи під увагу величаву і добре організовану річницю Незалежности, можна повірити, що Україна повільно, але невідклично прямує до кращого завтра.

Ярема Купчинський,
Іст Брансвик, Н. Дж

НОВЕ ВИДАННЯ

Нещодавно появилося цікаве і потрібне видання Ростислава Соневицького – „Англо-український словник – базова економічна фінансова та ділова термінологія". Богдан Данилюк, кандидат економічних наук, стверджує, що „ особливо такий словник -довідник потрібний в даний час, коли інтеграція України у світову економіку стала більш активною, виникла потреба спілкування на міжнародному рівні для вирішення багатьох питань економічної політики та забезпечення ефективности реалізації спільних інвестиційних проєктів".

Ця естетична, невеликого розміру 333-сторінкова книжка була видана в травні 2001 року у Тернополі, у видавництві „Збруч". У ній вміщено 5,600 термінів і 800 пояснень.

Словник в ціні 15 долярів плюс 3 доляри за пересилку можна замовити, пишучи на адресу: Borys Lyalutsky, 2800 N. Lexington St., Arlington, Va 22207. Електронна пошта: (E-mail) Lbor1@hotmail.com

Головний критерій – безпека летів

Узбекистан не має безпосереднього виходу до моря і розгалуженої мережі залізниць, тому з надбанням незалежности уряд молодої держави подбав про розвиток цивільного летунства. Дев'ять років тому була створена Національна авіокомпанія „Uzbekistan Airways". Вона досить швидко набула досвіду повітряних сполучень і вийшла на світовий ринок. Узбецькі літаки виконують лети до 20 країн Европи та Азії, обслуговують 20 маршрутів у СНД і 16 ліній в Узбекистані. Минулого року вони перевезли близько 2 млн. пасажирів. Три роки тому в Ташкенті, столиці Узбекистану, створено Центр технічного приготування, фахівці якого пройшли вишкіл у США, Канаді, Німеччині. На авіолініях використовуються сучасні літаки А-310, Боїнги 757 і 767, RJ-85. Про лети до США розповів для „Свободи" представник Національної авіокомпанії „Uzbekistan Airways" в Нью-Йорку Бахтіяр Хакімов.

– Що являє собою авіолінія Ташкент – Нью-Йорк – Ташкент?

– Протяжність цієї траси – 11 тисяч кілометрів. Ми обслуговуємо її вже сьомий рік. Спершу до Америки літали лайнери А-310, а з червня 1998 року їх замінили більш комфортабельні Боїнґи-767. Після появи цього літака ми дістали повну згоду американських летунських провідників на лети до США через океан. Лет через Атлантик має свої особливості: тривале перебування літака над водою, спеціяльні умови навіґації і радіозв'язку, насиченість півтряного руху на летовищах Бірмінґему та Нью-Йорку. Федеральна влада США періодично перевіряє рівень безпеки наших летів за міжнародними нормами. Нещодавно „Uzbekistan Airways" підтвердив першу категорію вимог системи безпеки летів США, що дає нам можливість літати без обмежень в усьому світі.

– Чи маєте ви співпрацю з летунством України?

– Так. Лети до Ташкенту ми здійснюємо разом з українською авіокомпанією вже три роки. Ми задоволені цим співробітництвом, яке базується на взаємній вигоді. За цей час ми перевезли до Києва і зі столиці України десятки тисяч пасажирів, багато різних вантажів.

– Що ви скажете про безпеку на узбецьких лініях?

– „Uzbekistan Airways" щодо безпеки належить до кращих авіокомпаній світу, є членом Міжнародного фонду авіяційної безпеки. За підсумками нашої діяльности цей фонд нагородив „Uzbekistan Airways" спеціяльним дипломом за тривалу безаварійну роботу, впровадження нових методів підготовки авіяційного персоналу і нових проґресивних технологій. На летовищах Узбекистану наші літаки пильно охороняються зі залученням війська. Два працівники служби безпеки під час лету перебувають в літаку. При летах через океан вже впродовж трьох років до залоги включаються інженерно-технічні спеціялісти, спроможні усунути технічні несправності в разі їхньої появи. Ми неухильно дотримуємось нових правил безпеки, впроваджених у США після трагедії 11 вересня.

Розмову вів
Аркадій Михайлів

Відбудеться конференція про спадщину Андрея Шептицького

МОНРЕАЛЬ. – Заходами Департаменту освіти Університету МекҐіл, Наукового інституту східніх студій ім. Митрополита Андрея Шептицького Університету Ст. Пол в Оттаві та Наукового товариства ім. Шевченка в Монреалі відбудеться наукова конференція „Духовна і інтелектуальна спадщина Митрополита Андрея Шептицького". З доповідями виступлять: о. д-р Андрій Чировський, о. д-р Петро Ґаладза, д-р Андрій Кравчук, о. д-р Ігор Куташ, Архиєпископ Всеволод Майданський, д-р Мирон Момрик, о. д-р Ігор Мончак, і о. д-р Мирослав Татарин.

Конференція відбуватиметься у приміщенні Департаменту освіти мекґілського університету 3700 МкТавіш в авдиторії ім. Джека Крема (кімната ч. 129), в суботу, 3 листопада, від год. 9:00 ранку до год. 6:00 вечора і в неділю, 4 листопада, від год. 1:00 по полудні до 6:00 вечора. Вступ 10 долярів за кожен день. Оплата вступів включатиме перекуску.

Про докладніші інформації можна звертатися до д-ра **Яреми** Келебая (514) 488-3989 або (514) 398-4972.

Уточнення прізвища

У повідомленні про нагородження в Україні на честь 10-річчя незалежности українців, які живуть за кордоном („Свобода", ч. 39)допущено помилку у прізвищі Заслуженого майстра народної творчості України Михайла Васильовича **Коргуна**. Перепрошуємо!

Зустрічі з українцями в Росії

У серпні-вересні ц. р. президент СКУ Аскольд Лозинський, у супроводі голови Об'єднання Українців Росії (ОУР) Олександра Руденка-Десняка, відвідав області Сибірської округи Російської Федерації. В Омську вони відвідали Центр української культури, зустрілися з адміністрацією области, представниками української громади. Тільки в Омську проживає 60 тисяч українців. Поза містом більшість українців проживає в Одеському та Полтавському районах. Гості відвідати села Одеське, Лук'янівку та Благодарівку, в яких працюють культурні центри, музеї та навіть школи з українськими клясами. В Омську є Українська Греко-Католицька Церква, хоч записана як Римо-Католицька. Є пам'ятник Богданові Хмельницькому, плянується поставити пам'ятник Тарасові Шевченкові.

У своїх зустрічах з державними особами президент СКУ та голова ОУР підкреслювали потреби українського населення у радіо і телебаченні українською мовою, відкритті українських кляс у російських школах, реєстрації Української Православної Церкви Київського Патріярхату та УГКЦ.

У Томській області гостей приймала українська громада, об'єднана у Регіональному центрі української культури „Джерело", який працює вже понад 10 років. Очолює „Джерело" лікар Мирослава Філіпова. У владних структурах міста і області працює багато етнічних українців. Першим заступником посадника є українець Микола Діденко, котрий надзвичайно прихильно ставиться до потреб української меншини.

Найбільша потреба громади тут – це приміщення для організаційної та культурної діяльности. Під час зустрічей влада обіцяла, що українській меншині буде передане приміщення для культурних та організаційних потреб. У Томську проживає 26 тисяч українців. Після Переяславського договору сюди переселились козаки, пізніше з'явилися ув'язнені та заслані. На початку XX століття українці приїздили, щоб дістати землю, а остання міграція відбулася в роки сталінського терору. Президент СКУ і голова ОУР відвідали українське село Новорождественське, де є музей, виставка мистецької творчости.

У Новосибірську гостей зустріла українська громада – Українська національно-культурна автономія (УНКА), провідники міста і области. УНКА очолює Володимир Манович, Обласний український культурний центр – Валентина Шерсткіна. У картинній ґалерії, представлено творчість українського мистця Миколи Грицюка, муніципальна бібліотека має український відділ. У Новосибірську проживає 60 тисяч українців. Однак за твердженням голови Обласного комітету в справах релігії, національних та благодійних організацій Володимира Лимаря, який за походженням українець, українців тут більше.

Зі сторони громади запропоновано замислитись над підготовкою до перепису населення Росії, призначеного на жовтень 2002 року, щоб не відбулось недочислення при переписі. Також громаду непокоять окремі антиукраїнські настрої, антиукраїнські фільми тощо. Невідомі особи влаштовують провокації, наприклад, розліплюють гасла „Геть москалів!", що обертається проти української громади. Треба підкреслити, що владні структури та преса свідомі політичної зрілости української громади та з нею лічаться.

Попри все бракує українського шкільництва, української церкви та української інформації в радіо і телевізійних мережах. Поки що державні органи влади підтримують тільки культурні імпрези українців, фестивалі тощо.

Сибір за кількістю українців та за економічними можливостями – одна з найважливіших округ Росії, тому треба докласти зусиль для розвитку тут українського життя.

Пресове бюро СКУ

Допомога надійшла вчасно

Коли сталася велике стихійне лихо – повінь залила Закарпаття, українці Америки, зокрема ЗУАДК, негайно поспішили до потерпілих з допомогою. Третього серпня ц. р. на адресу Закарпатського крайового культурно-освітнього товариства „Просвіта" з Одеси доставлено гуманітарний вантаж від ЗУАДКу загальною вагою 8 тис. 496 кг. Гуманітарну допомогу розподілено серед потерпілих Рахівського, Тячівського, Хустського, Міжгірського, Виноградівського, Берегівського та Ужгородського районів. Обдаровані щиро дякують щедрим людям за допомогу.

Павло Федака, голова товариства, **Євген Ясінський,** голова гуманітарної комісії, **Маріян Токар,** секретар комісії

27 жовтня: вечір пам'яті І. Білозора

27 жовтня ц. р. у Філядельфії відбудеться вечір в пам'ять відомого українського композитора і співака, народного артиста України, керівника легендарної „Ватри" Ігоря Білозора, який помер трагічною смертю 27 травня 2000 р. Вечір влаштовує Фінансова комісія СФУЖО з метою придбання фондів на будову пам'ятника І. Білозорові на Личаківському цвинтарі у Львові.

Вечір „Погасла ватра" відбудеться о 4:30 год. по полудні в Українському Культурно-Освітньому Центрі. В програмі: слово Лідії Баб'юк, виступи вокального ансамблю „Плай" (керівник Б. Ґенгало), кольоратурне сопрано Анни Бачинської, скрипкове сольо – Соломія Івахів, „Поетичні прощання" на тлі музики І. Білозора – О. Булах, М. Гіл, О. Голубовська та естрадний ансамбль „Четверта хвиля" (керівник І. Сипень). Фортепіяновий супровід Крістіни Анум Дорхусо і Олександра Івахова. Ведуча вечора – Віра Кліш.

СФУЖО

Учні приєднуються до руху допомоги жертвам трагедії в Нью-Йорку

ВОРЕН, Миш. – Учні Української Католицької середньої школи при церкві Непорочного Зачаття у Ворені біля Дітройту з невірою дивилися на події 11 вересня в Нью-Йорку, які розвивалися перед їхніми очима в телевізорі. Панувала атмосфера цілковитої неймовірности того, що сталося – жахливого вбивства невинних людей. Впродовж тижня учні прагнули якимсь способом виявити своє співчуття родинам жертв ньюйоркської трагедії, свою солідарність і підтримку руховi допомоги в Нью-Йорку.

В п'ятницю, 14 вересня, в Національний день молитви, всі учні і вчителі зустрілися в шкільній каплиці о год. 7:30 ранку на щотижневу Святу Літургію. В ту п'ятницю панував інший настрій. Замість своїх особистих прохань, учні складали молитви за здоров'я зовсім для них чужих людей. Вони просили Божого благословення і Божих ласк для родин померлих і молилися за здоров'я рятівників і за мир по всьому світі. Український і американський прапори перед школою були спущені і панував настрій єдности, дружби і допомоги.

Відділ Національного почесного товариства ім. Тараса Шевченка (National Honor Society), організував збірку їжі та виряду, щоб долучитися до руху допомоги. Зібрано велику кількість потрібних речей. Ці речі учні відвезли до приміщення центральної збірки, звідки вони були вислані до Нью-Йорку. Стефан Пулис, президент відділу Національного почесного товариства ім. Тараса Шевченка, сказав: „Може, це наше мале добре діло допоможе тим людям, що наражують своє життя, щоб допомогти іншим".

Пресвята Діво Маріє, Премилосердна Богородице, Хоронителько наших шкіл при церкві Непорочного Зачаття, Потіхо заплаканих, молися за нас.

Спущені прапори перед Українськими католицькими школами при церкві Непорочного Зачаття у Ворені.

Національне почесне товариство ім. Тараса Шевченка Української католицької середньої школи при церкві Непорочного Зачаття: (зліва) Петро Нійл III, опікун, Катерина Новачок, Аманда Джурман, Таня Ласка, Лариса Дуб, Нійл Кол, Наталія Фіґач, Андрій Лаврин, Стефан Пулис, Роман Лаба, Андрій Рудницький, Марта Гнатюк, Доналд Тобіянський, Лариса Кущак, Джеф Гейким, Адріяна Стебенс, Олесь Скальчук, Микола Модельський, Світлана Площанська, опікунка. На знимці бракує Стефана Пакули і Оксани Валнюк.

Наше спільне завдання - повернути фрески Свято-Михайлівського собору в Україну

Більшовицький режим впродовж свого панування в Україні заподіяв велику шкоду нашій національній спадщині. Зруйновано тисячі храмів і монастирів, пограбовано наші найцінніші святощі та духовні реліквії. Серед найтяжчих злочинів більшовиків - зруйнування Свято-Михайлівського собору XII ст. в Києві та таємне вивезення в Росію уцілілих фресок і мозаїк.

Долаючи наслідки більшовицької влади, незалежна Україна та українці усього світу відбудували Михайлівський Золотоверхий собор. Тепер стоїть болюче питання, як повернути в Київ неоціненні мозаїки та фрески цієї української святині, які перебувають тепер в російських музеях та сховищах.

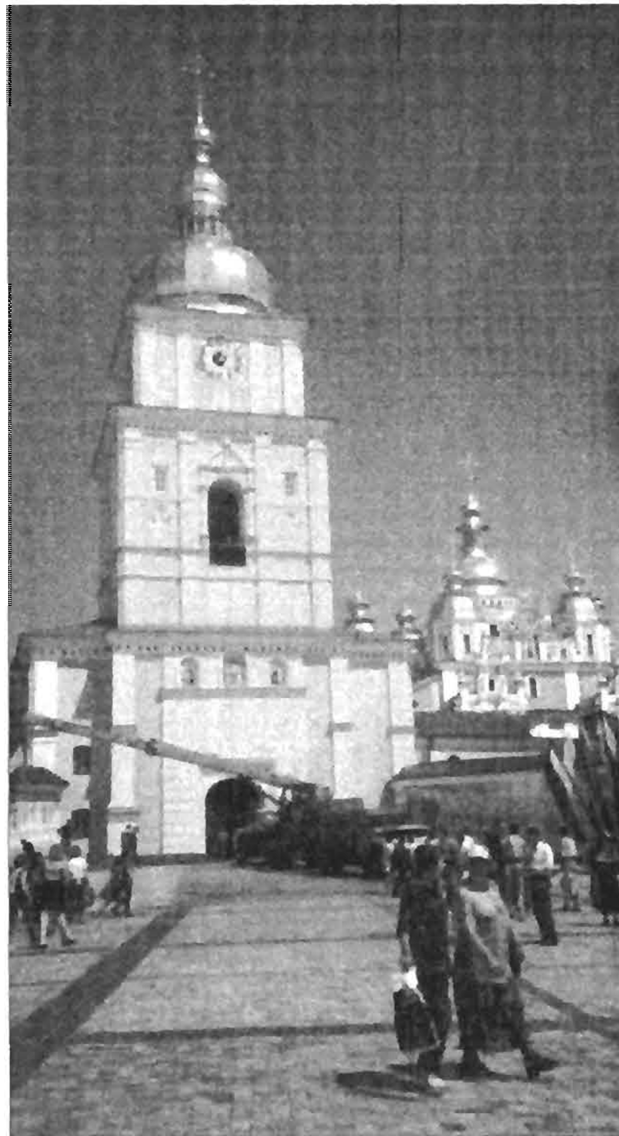
Група співробітників Інституту історії України Академії Наук, яку очолює д-р Сергій Кот, провела за власний кошт велику дослідницьку працю, вивчаючи долю мистецької спадщини Михайлівського собору після його зруйнування. Вони з'ясували історичні обставини, серед яких ці скарби були вивезені на територію Росії, місця їх сучасного перебування та опрацювали міжнародно-правові засади повернення їх в Україну. Ці інформаційно-аналітичні матеріяли стали підставою для офіційних переговорів між урядами України і Росії про повернення в Україну спадщини Свято-Михайлівського собору. В ході цих переговорів Росія погодилась повернути в Україну чотири фрески. Ці фрески вже в Києві. Але в Росії залишилось ще понад 20 мозаїк і фресок Михайлівського собору. Російські експерти ставлять під сумнів право України на повернення цих реліквій, вимагаючи додаткових архівно-документальних даних про кожну окрему річ. Від результатів таких досліджень залежить остаточний наслідок - бути чи не бути скарбам українського релігійного мистецтва на своїй батьківщині.

Згідно з міжнародним правом, сторона, яка претендує на повернення її мистецьких творів, сама фінансує дослідження та ідентифікацію таких пам'яток. На жаль, з боку державних чинників України не було надано жодної гривні на проведення необхідних доліджень. Існує небезпека, що все те, що вдалося дотепер осягнути нашим науковцям, може бути перекреслено.

Враховуючи унікальну можливість повернути в Україну визначні національні реліквії та особливе морально-психологічне значення, яке матиме ця подія для усього українського народу, просимо громаду допомогти нашим науковцям забезпечити право України на спадщину Михайлівського Золотоверхого собору та повернути її у відбудований храм. Згідно з підрахунками науковців, кошти проведення дослідницьких робіт та публікація цих дослідів становитимуть 22,000 дол.

З приємністю доводимо до вашого відома, що одна фундація в США погодилась призначити на цей проєкт 10,000 дол., якщо українська громада в США складе додаткових 12,000 дол. Станьте співучасниками акції за повернення старовинних пам'яток страдженого Михайлівського Золотоверхого монастиря. Ваше ім'я і пожертва будуть вміщені у додатку до наукової праці про долю та повернення його мистецької спадщини. Просимо виставляти чеки на St. Andrew's Society, Inc. та висилати на адресу: 1023 Yorkshire Dr., Los Altos, CA 94024.

Михайло Герець,
голова Українського православного товариства св. Андрія Первозваного

Свято-Михайлівський собор у Києві. Фото: М. Семенець

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Названо винного у руйнуванні Києва

Листи наших читачів, опубліковані в ч. 35 „Свободи", у добірці „Хто зруйнував Успенський собор у Києві?", неспростовно доводили, що висадження багатьох будівель у 1941 році в столиці України було справою рук більшовиків.

Учасник Другої світової війни, журналіст Дмитро Бровар з Лохвиці на Полтавщині, який у воєнні роки перебував в Києві, назвав у газеті „Літературна Україна" (30 серпня 2001 року) прізвище совєтського спеціяліста, який зруйнував київський Хрещатик. Дмитро Бровар пише: „У 1949 році, коли я став студентом штурманського відділення Київського річкового технікуму і у вересні 1951 року, коли опинився у числі студентів факультету журналістики Київського державного університету імені Т. Шевченка, сліди війни видно було повсюди: зяяли чорними проваллями житлові будинки, зачищали сліди руїн і вели відбудову будинків на Хрещатику. Я питав у корінних киян: хто зруйнував Хрещатик? Мені відповідали: „За спеціяльним завданням вищого командування Хрещатик зруйнували чекісти. Операцію здійснював головний спеціаліст з радіокерованих вибухових пристроїв полковник ГРУ (Головне розвідувальне управління Червоної армії) Ілля Старинов". Згодом я довідався, що то був головний спеціяліст СССР з питань радіокерованих мінних диверсій. Називалася і його посада: начальник відділу загороджень і мінування Інжерного управління Червоної армії. Команду на руйнування Хрещатика радіокерованими вибуховими пристроями він подав з Харкова, який був окупований на місяць пізніше, ніж Київ.

Це ім'я могло б і забутися, як і багато інших. Але пізніше у мемуарах колишніх воєнних начальників, на шпальтах газет і журналів автори нагадували про І. Старинова. Про його дії з радіокерованими мінами говорили як про доблесть і героїзм.

Л.Х.

З тих, що запалювали „досвітні вогні"

До 150-річчя від дня народження Наталії Кобринської

Важливе місце серед нашого жіночого культурного авангарду займає Наталія Кобринська. Вона народилася 8 червня 1851 року, у священичій родині, на приходстві о. Івана Озаркевича в селі Белелуї на Станіславівщині. Молоді роки Наталії проминули в родинному гнізді, з трьома молодшими її братами, сестрою та з українською дітворою, серед прекрасної природи Покуття. В домі батьків була велика бібліотека, панувала культурна атмосфера.

Родинний дім Наталії називали тоді „Руськими Атенами", а її батька о. Івана Озаркевича, І. Франко вважав наділеним великим талантом не лише богослова, але й артистичними здібностями. Саме завдяки йому українці Галичини мали змогу побачити і почути в травні 1848 році оперету „Наталка Полтавка" І. Котляревського. За його ініціятивою цю оперету було поставлено у Львові на першому з'їзді українських вчених, 28 жовтня 1848 року. Крім цієї опери театральний гурток о. І. Озаркевича виставляв „Москаля-чарівника", „Сватання на Гончарівці" та цілий ряд інших п'єс українських, польських, навіть німецьких авторів.

Отець Іван Озаркевич, обраний послом до віденського парляменту, обстоював інтереси українського народу, здобувши собі повне загальне признання і популярність на цілу Галичину. Наталія була гідною дочкою свого батька. Від наймолодших років вона присвятила себе рідному народові, зокрема боротьбі з тодішніми порядками, в яких жінка була дискримінована, не мала права на освіту та на активну участь в громадському житті. Брати Наталії вчилися у вищих школах у Відні, постачали її цікавими відомостями, вона надзвичайно багато читає, глибоко вивчає світову клясичну літературу, музику, малярство.

Крім вродженої інтелігентности і здібностей, Наталя була наділена вродою. В неї без тями закохався студент теології Теофіль Кобринський, який відзначався серед своїх ровесників також вродою, прекрасним голосом і музичним талантом. Вони одружилися, і Теофіль не лише розумів свою улюблену дружину, але допомагав їй у її праці. Після завершення студій і висвячення о. Теофіль одержує парафію у Снятині, але щастя сімейне не тривало довго. Проживши десять років в подружжі, о. Теофіль помирає. Ця трагедія заподіяла Наталі глибоку душевну рану. Вона повертається до своїх батьків, згодом виїжджає до Відня, де студіював її брат Євген. Тут ближче знайомиться з українським студентським середовищем, членами „Січі", Остапом Терлецьким, Михайлом Драгомановим, жіночим рухом. У Відні написала Наталія перше своє оповідання „Пані Шумінська", під псевдонімом Анна Струтинська, яке О. Терлецький прочитав на вечорі „Січі" у присутності авторки. Повернувшись в Україну, вона з великим запалом починає пропагувати ідеї рівноправности жіноцтва. Виступає з доповідями, пише статті та художні твори.

В 1884 році Наталя Кобринська засновує у Станіславові „Товариство руських жінок". До цієї діяльности приєдналися Уляна Кравченко, Анна Павлик, Ольга і Михайлина Рошкевич, Олена Пчілка, О. Косачева, О. Кисілівська, Христя Алчевська, Є. Ярошинська. І. Франко посприяв виданню альманаху „Перший вінок" (1887). У 1893 році в Стрию, за ініціятивою Н. Кобринської, вийшов альманах „Наша доля", присвячений проблемам жіноцтва. Письменниця здобуває все більшої популярности на літературній ниві. Літературна критика високо оцінює її оповідання.

Та її знову чекають великі життєві випробовування. Помирають її батьки, брат Євген, І. Франко, О. Терлецький, М. Павлик, Є. Ярошинська. Втрату тих людей переживає дуже болісно. До цих тяжких переживань додаються невдачі Визвольних змагань, а невдовзі - тиф.

Усе це довело, що 22 січня 1920 року, в тріскучі морози, в Болехові відійшла у засвіти прекрасна письменниця, засновниця жіночого руху, велика українська патріотка. В її пошану в Болехові споруджено пам'ятник, щоб пригадував майбутнім поколінням про велику українку, яка підняла рішучий і розумний голос в обороні покривджуваних жінок і тим вписала своє ім'я до історії нашого національного відродження.

Ярослав Стех

Сучасний стан дослідження політичного терору в Україні

Упродовж багатьох років центр досліджень історії і наслідків комунізованої України перебував за межами самої України. Однак з проголошенням у 1991 році незалежности України ситуація почала поволі змінюватись. У самій Україні спостерігались дві тенденції: перевидання еміґрантської української літератури і поступова трансформація колишньої совєтської історіографії.

Враховуючи, що Україна до 1989 року залишалась „заповідником комунізму", це була тема, до якої підходили надто обережно. Лише з кінця вісімдесятих років також і в Україні стали можливими публікації про злочини комунізму. Публікації останніх 10 років в Україні дозволяють говорити про нові критерії української історичної науки у справі дослідження „репресивної" проблематики.

Серед праць узагальнюючого характеру, що вийшли друком в останні роки, варто назвати дослідження Богдана Яроша **„Тоталітарний режим на західньоукраїнських землях. 30–50-ті роки XX століття. Історико-політологічний аспект"**, Станіслава Кульчицького – **„Комунізм в Україні: перше десятиріччя, 1919–1928"**, Сергія Білоконя – **„Масовий терор як засіб державного правління в СРСР (1917–1941 рр.). Джерелознавче дослідження"**.

Поповнились новими виданнями теми голоду в Україні початку 20-их, 30-их років, і 1946–1947 років, депортацій з України, політики і репресивних акцій щодо національних меншин, культурного життя західних областей України у 1939–1953 роках, діяльності Інституту історії України за умов тоталітаризму. Триває видання науково-документальної серії книг **„Реабілітовані історією"** про репресії в різних областях України, що дає можливість панорамного бачення дій комуністичного режиму.

Продовжується розробка проблем, пов'язаних з діяльністю і діями УПА. Нещодавно надруковано кілька збірників, у яких вміщено документи про цю діяльність. Цікаво те, що тепер читачеві надається можливість порівняти совєтські, нацистські і, власне, документи ОУН і УПА.

Все ще надто мало відомо про комуністичні концтабори всередині України і про місця масових поховань. Нині і в цьому питанні є зрушення. Зокрема видано збірник документів і свідчень про масові розстріли у Вінниці у 1937–1938 роках, з'явилася книжка про ще одне місце масових розстрілів і поховань – селище Биківню під Києвом. У минулі роки було чимало цікавих спогадів. Ці видання разом з такими клясичними працями української мемуаристики, як **„Історія мого покоління"** Івана Майстренка і **„Зустрічі і прощання"** Григорія Костюка (видані КІУСом) складають важливе джерело для досліджень подій 20–40-их років.

Одне з найприкметніших явищ в українській історіографії – це початок публікації недоступних раніше оригінальних документів ЧК–ГПУ–НКВД. Одне з перших зібрань таких документів було вміщене у журналі „Наше минуле". З 1994 року на базі архіву Служби безпеки України видається журнал **„З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД– КГБ"**, в якому друкуються закриті раніше матеріяли. Почалося видання документів і матеріялів реґіональних відділень колишніх комуністичних спецслужб.

Разом з Українським науковим інститутом Гарвардського університету (США) та історичним факультетом цього університету розпочато дослідницький проєкт **„Суспільство очима чекістів. Інформаційна діяльність ЧК–ГПУ–НКВД в Україні у 1920–1941 роках"**. Останній проєкт має винятково важливе значення для наукового розуміння специфіки і своєрідности комуністичної суспільно-політичної системи, де каральні органи виконували не лише правоохоронні функції, а й грали одну з ключових ролей у політичній боротьбі і у здійсненні ґлобальних соціяльно-економічних перетворень.

Основною особливістю терористичних акцій в Україні у 20–50 роки є те, що вони завжди мали „антинаціоналістичне" забарвлення. Більшовицькі органи безпеки завжди розглядали українців, як потенційно небезпечну масу, завжди, незалежно від декларованої партією політичної лінії, ретельно збирали компрометуючий матеріял проти тих, хто виявляв симпатії чи співчуття до ідеї української самостійности або навіть просто вважав себе українцем чи українкою. Чекісти – і цей феномен ще належить проаналізувати – ніколи не ідентифікували (і навіть не прагнули) себе з місцевим населенням. Вони завжди відчували себе якоюсь „третьою силою", що спостерігала за націоналістично налаштованими „тубільцями".

Хто ж вони такі – чекісти? У 1997 році вийшла друком книжка **„ЧК–ГПУ–НКВД в Україні: особи, факти, документи"** (Шаповал Ю., Пристайко В., Золотарьов В. Київ, 1997). Вона містить біографічні нариси про кількох впливових чекістів, які працювали в Україні, а також майже 200 коротких довідок про чекістів різного рівня.

Про підґрунтя багатьох терористичних акцій початку 30-их років тепер стало відомо значно більше, ніж раніше, завдяки розшуканим нещодавно матеріялам про українців-в'язнів Соловків, одного з найсуворіших таборів доби комуністичного панування. Відряджена СБУ пошукова група привезла зі Соловків цінні матеріяли, які увійшли до тритомного науково-документального видання **„Остання адреса. До 60-річчя соловецької трагедії"**. – К., 1997–1999.

Насильницькі акції і масові вбивства з початком війни досліджені відносно добре. Недостатньо дослідженими залишаються проблеми політичного терору проти України у повоєнний час. Нерозробленою залишається також проблема, що невдовзі після смерти Сталіна „українську карту" у боротьбі за владу намагався розіграти Лаврентій Берія. 16 травня 1953 року він підготував спеціяльну записку про недоліки у боротьбі з націоналістичним підпіллям, в якій йшлося про ситуацію у західній Україні. Завдяки цій записці (яку деякі дослідники помилково кваліфікували виключно як провокативну) і подій навколо неї стають ще більш зрозумілими неґативні наслідки жорстокої політики режиму на західніх теренах України. 26 травня 1953 року на засіданні Президії ЦК КПРС було ухвалено постанову „Питання західніх областей Української РСР". Це цікавий документ, в якому зокрема наводились такі цифри: з 1944 до 1952 року у західніх областях України різним формам репресій було піддано близько 500 тисяч осіб, у тому числі заарештовано понад 134 тисячі, вбито понад 153 тис., вислано довічно за межі УРСР понад 203 тис. осіб, близько 8 тисяч молоді перейшло на нелеґальний стан. Після поразки Л. Берії у боротьбі за владу і арешту 2 липня 1953 року Президія ЦК КПРС ухвалила рішення про вилучення обох записок з протоколів Президії.

Очевидно, що багато ще належить зробити, щоб написати повноцінну історію політичного терору в Україні. Зрозуміло, що цього неможливо досягнути без серйозної наукової дискусії і навіть полеміки щодо історії України у добу комуністичного панування.

Юрій Шаповал

Юрій Шаповал, доктор історичних наук, професор Інституту політичних і етнонаціональних досліджень Національної Академії Наук України, керівник київського Центру історичної політології.

Нова книга про двох велетнів

В українознавчій бібліотеці НТШ під числом 11 появилася велика праця проф. д-ра Василя Ленцика „Визначні постаті української церкви: Митрополит Андрей Шептицький і Патріярх Йосиф Сліпий". Монументальну працю (608 стор.) випустив Видавничий відділ „Свічадо" монастиря Студитського уставу у Львові 2001 року. Редактор монографії – Анна Ленцик-Павличко, літературний редактор – Галина Наконечна. Історія обох „велетнів духа", як їх називає автор у своїй праці, поділена на розділи наукових праць, статтей, доповідей і додатків – усе авторства проф. д-ра В. Ленцика. Книга містить десятки цікавих світлин, фотокопії листів та послань, коротку біографію автора та рецензії на працю проф. М. Лабуньки та д-ра В. Прокопа.

Збірник можна замовити за адресою: Dr. Wasyl Lencyk, 398 Hope St., Stamford, CT 06906, за ціну 35 дол.

Автор цієї праці – колишній студент Богословської Академії у Львові (1934–1939). Він мав добру нагоду ближче пізнати Слугу Божого Митрополита А. Шептицького, який викладав аскетичне богослов'я і давав студентам річні реколекції. А тогочасний ректор й професор догматичного богослов'я, пізніший Ісповідник Віри, Патріярх Йосиф Сліпий, за словами автора, був для нього завжди „взором працьовитости і посвяти для Христа і Його Церкви".

Опинившись на еміграції, проф. Ленцик, вже як відданий церковний історик, активно цікавився життям і діяльністю згаданих верховних ієрархів нашої УКЦеркви, переслідуваної большевиками. Він першим з наших науковців почав публікувати свої знамениті статті про долю й недолю нашої стардницької Церкви під управлінням Митрополита А. Шептицького, а відтак Патріярха Й. Сліпого.

Щоб ці цінні матеріяли не пішли в забуття, д-р В. Ленцик вирішив їх зібрати й видати окремою книгою, логічно поділеною на дві частини. Першу з них він присвятив Митрополитові А. Шептицькому, в якій, крім вичерпної біографії, опублікував усі свої наукові праці про Слугу Божого Андрея, а в додатку помістив ще його вибрані молитви, послання та листи.

В другій частині автор подав у такому самому порядку матеріяли про Патріярха Йосифа Сліпого, а в додатку вмістив вибрані листи (властиво, це листи Блаженнішого до автора 1944–1984 років) та безцінне „Завіщання", що його Патріярх завершив у грудні 1981 року.

Вступне слово до збірника написав Верховний Архиєпископ УГКЦ Блаженніший Любомир (Гузар), а передмову – донька автора, Анна Ленцик-Павличко, яка є редактором цієї цінної збірки свого батька. Пояснюючи історію її появи, вона зауважує: „Книга складається з наукових праць, статтей, які з'явились по різних газетах і журналах та доповідей, виголошених по різних містах Америки. З огляду на те, що пишеться про ті самі особи і що тема повторювалася, деякі найважливіші факти, цитати тощо не раз подано майже дослівно в кількох статтях. Це тому, що громада, яка зібралася слухати ці промови, була зовсім інша. Під час редаґування було вирішено, щоб помістити всі статті і доповіді так, як вони були надруковані або виголошені, а не змінювати чи скорочувати те, що повторюється, щоб не тратити тяглість наведених думок" (стор. 8).

Наприкінці книги читач знайде коротку біографію автора та рецензії проф. Мирослава Лабуньки і проф. Мирослава Прокопа. Я вповні погоджуюся з проф. М. Прокопом, що „побажаним було внести назви статтей, загалом джерел, у яких окремі матеріяли були друковані" (стор. 602). А проф. М. Лабунька поручав цю збірну працю д-ра В. Ленцика для публікації з рамени Наукового Т-ва ім. Шевченка у США такими словами: „Я докладно переглянув матеріяли збірки проф. В. Ленцика й уважаю, що вони представляють важливий причинок до пізнання двох великих постатей українського народу, й тому вони заслуговують на чимскоріше видання" (стор. 600).

Від себе я теж тепло доручаю цю цінну працю проф. В. Ленцика кожному українському читачеві, що бодай трохи цікавиться життям і творчістю наших героїчних верховних ієрархів.

о. А. Пекар, ЧСВВ

Місце злочину – Сандормох

Загальний вигляд Соловецького монастиря.

В. Трохименко на місці страти батька.

Чотири метри в ширину, чотири – в довжину, два – в глибину. Таких „чорних квадратів" у соловецькому урочищі Сандормох понад 150. В них знайшли свій останній прихисток 190 українських „ворогів народу", серед яких – історик Матвій Яворський, професор філології, поет-неоклясик Микола Зеров, режисер Лесь Курбас, драматург Микола Куліш, міністер освіти УНР Антон Крушельницький та його сини – 24-річний Остап та 31-літній Богдан, письменники Валер'ян Підмогильний, Олекса Слісаренко, Павло Филипович, Марко Вороний. Всі вони загинули від пострілу в потилицю з револьвера однієї особи – капітана Матвєєва, котрий протягом 1-4 листопада 1937 року власноручно виконав смертні вироки 1111 в'язням Соловецького табору особливого призначення (СТОН), за що був нагороджений орденом Червоної зірки.

На Соловках, у цій багатостраждальній землі, в одному з „чорних квадратів", покоїться й прах Миколи Трохименка, знаного мовознавця, співробітника Інституту мовознавства Української академії наук, співавтора підручника „Робоча книжка української мови" та „Словника чужомовних слів". Син Миколи Трохименка – Веніямин на зібранні в Українській Вільній Академії наук 23 вересня, на відкритті осіннього академічного сезону, зробив доповідь „Соловки: слідами тих, які не повернулися".

Представив доповідача науковий секретар УВАН Євген Федоренко. Хоча саме поняття „доповідь" не зовсім точне, аби передати атмосферу, що панувала того дня в УВАН. Цьому сприяли зворушливі подорожні враження сина, котрий більш як через півстоліття пройшов соловецькою „хресною дорогою" свого батька, підсилені надзвичайно трагічним документальним фільмом „Соловецький реквієм і місце злочину – Сандормох".

„Цей фільм своїм документальним матеріялом, надзвичайно правдивими, емоційно напруженими кадрами, примушує кожного не просто пройти тією „дорогою болю", а пережити її і вкотре осмислити," – сказав Президент УВАН, професор Олекса Біланюк на зібранні.

„Після арешту у 1930-их рр. подальша доля невідома", – писали ще донедавна енциклопедичні довідники про мовознавця М. Трохименка. Його рідних, котрі залишилися по цей бік життєвого рубікону, завжди непокоїла ця невідомість. Після відкриття деяких архівів таємне стало явним. Розшукати останню батькову адресу Веніяминові Трохименку, котрий нині мешкає в містечку Мериленд, Н. Й., допоміг київський професор Микола Роженко. 27 жовтня 1997 року в Сандормосі з ініціятиви петербурзького „Меморіялу", підтриманої головою уряду Карелії В. Степановим, вперше відбулися Дні пам'яті. У них взяли участь і українці. Євген Сверстюк привіз дерев'яний хрест роботи Миколи Малишка, Іван Драч виголосив скорботне слово, кобзар Микола Литвин заспівав поминальну пісню, священник УАПЦ о. Павло Бохняк відправив Панахиду.

– Санкт-петербурзький „Меморіял" запросив на Дні пам'яті і представників уряду України, але ніхто не приїхав, – розповідає в'язень сумління 70-80-их років Василь Овсієнко, котрий не перший рік правду про Соловки доводить до відома не лише нащадків загиблих, а й тих, хто безкарно погрожує нам новими Соловками.

Долучаючись до оприлюднення правди про Соловки, Веніямин Трохименко став меценатом не одного видавничого проєкту в Україні й, зокрема, перевидав власним коштом співавторську книгу свого батька „Словник чужомовних слів". Син репресованого знає ціну словам, які викарбувані на пам'ятнику в Сандормосі: „Люди, не вбивайте один одного!"

Катерина Кіндрась,
Нью-Йорк
Фото: Веніямин Трохименко

Барак колишнього табору.

З приводу запрошення Патріярха Алєксія II до України

Світовий Конгрес Українців глибоко стурбований вісткою, що Президент України офіційно запросив Патріярха Московського Російської Православної Церкви (РПЦ) Алєксія II відвідати Україну і українські святині та бути гостем Президента. Є декілька основних причин, які нас турбують. Перша з них має релігійно-церковний характер. Згідно з церковним протоколом, Первоієрарха чужої країни запрошує Первоієрарх даної країни, або вірні Церкви і країни, котру очолює запрошений первоієрарх. Якщо дехто порівнює запрошення Московського Патріярха в Україну з недавним візитом Святішого Отця Івана Павла II, то Папа є не тільки Первоієрархом світової Католицької Церкви, але також Головою держави – Ватикану. Тож Президент України запрошував Голову Ватикану відвідати Україну.

Друга причина наших турбот – це становище так званої Української Православної Церкви Московського Патріярхату (УПЦ МП), котру Патріярх Алєксій II очолює та надає напрям єпископам і священикам цієї Церкви в Україні. А ця Церква, УПЦ МП, ворожо наставлена до України, до українства, до української мови, до самої незалежности України. З амвонів цієї Церкви ми чуємо тільки прокльони проти українських патріотів. Священики цієї Церкви відкрито закликають до з'єднання українського народу з російським. В її церквах і національних святинях України, таких як Києво-Печерська і Почаївська Лаври, які є під юрисдикцією цієї Церкви, не чути українського слова. Президент України з нагоди 10-річчя Незалежности України чітко заявив, що „енергетичним джерелом прориву у світовий загальноцивілізований процес має стати національна ідея українського народу", а на III Форумі, що „в Українській державі повинна і буде панувати українська мова..." Хіба УПЦ МП може стояти осторонь цих засад, виголошених Президентом України? Ми вважаємо, що приїзд Патріярха Алєксія II в Україну лише посилить русифікацію в Україні, а також сприятиме тим силам, які бажають „білоруського варіянту" для України для посилення антидержавних і провокаційних дій.

Третя причина нашого занепокоєння – це можливість фізичних конфліктів між українцями, які є членами різних Православних Церков. Згадаймо побиття Патріярха УПЦ КП Філарета і його супровідника, яке відбулося за благословенням єпископа УПЦ МП, а це означає і з благословенням Патріярха Московського. Президент і уряд України не можуть допустити до того, щоб українець підняв руку проти іншого українця.

Тож звертаємося до Вас, пане Президенте, не допустіть, щоб на Україні релігійні пристрасті ще більше загострилися. Ви вже не раз деклярували, що Україні потрібна єдина Помісна Українська Православна Церква. Ми переконані, що приїзд Патріярха Алєксія II в Україну відіграє негативну ролю в цьому напрямі і посіє зерно дальшого і глибшого роз'єднання в українських церквах і в українському народі. Якщо ж і є важлива причина запросити Первієрарха Православної Церкви в Україну, то чому саме Московського, а не Вселенського Патріярха Варфоломея, Патріярха Константинольського – Першого між рівними православними Патріярхами. Його заходи можуть прискорити з'єднання Українських Православних Церков в одну Помісну Українську Православну Церкву. Ми певні, що цього бажає і український народ, і Ви, пане Президенте.

За Світовий Конгрес Українців
Аскольд Лозинський,
президент
Віктор Педенко,
генеральний секретар
2 жовтня 2001 року

Позов задоволено, а грошей немає...

Багато з наших читачів ознайомлені з конфліктом між українською аґенцією подорожей „Scope Travel" зі США (Мейплвуд, Н. Дж.) і українсько-австрійським спільним підприємством „Auscoprut" з Івано-Франківська. У 1990-1995 роках „Scope Travel" переказала чималі кошти на придбання і перебудову готелю в Івано-Франківську. Нагляд за виконанням цих робіт мав здійснювати Анатолій Попадюк, який на той час виконував обов'язки директора „Auscoprut". Скориставшись нагодою, А. Попадюк використав цю інвестицію у власних цілях.

Звертання „Scope Travel"до суду в Україні тривалий час не давали жодного наслідку. Чотири рази проводилися перевірки діяльності підприємства „Auscoprut", пов'язані з фальшуванням документів і зловживанням службовим становищем, порушувались кримінальні справи проти А. Попадюка, але щоразу їх закривали. Подібна ситуація була і з цивільною справою. Спроби перенести слухання справи з Івано-Франківська до іншого міста, щоб уникнути впливу А. Попадюка (а, можливо, і його грошей) на хід справи, теж не мали успіху. Тяганина тривала 4 роки. Тоді „Scope Trave" звернулася до Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торговельно-промисловій палаті України у Києві. Арбітражний суд 17 квітня ц. р. розглянув позов і вдовольнив його частково: „Auscoprut" має повернути на рахунок „Scope Travel" 156,577 долярів – пропорційно внескові до статутного фонду з відшкодуванням арбітражного збору за кошти відповідача.

Отже, справу, хоч частково, виграно, але грошей досі немає... Президент „Scope Travel" Марійка Гельбіґ зверталася до Івано-Франківського обласного управління юстиції, до Міністерства юстиції України з проханням забезпечити виконання рішення Міжнародного арбітражного суду про стягнення грошей, але марно...

Оговтавшись від програшу справи в арбітражному суді, А. Попадюк розпочав новий виток судової тяганини: подав клопотання до Київського міського суду про скасування рішення арбітражного суду. Проте ухвалою Київського міського суду від 13 серпня ц. р. його скаргу відхилено як безпідставну.

Тим часом 18 вересня ц. р. газета „Голос України" опублікувала кореспонденцію Оксани Теленчі та Юліяни Шевчук з Івано-Франківська „Чесно грати на своєму полі", у якій, щоправда, й словом не згадано про конфлікт зі „Scope Travel", зате у рожевих тонах розповідається про діяльність самого Анатолія Попадюка, який має два цукрових і сім молочних заводів, надбав як орендовані паї селян 5 тисяч гектарів землі, очолює аґрофірму „Прут" – колишній колгосп „Прапор комунізму".

– Я не вмію лукавити з людьми, – сказав івано-франківським журналісткам Анатолій Попадюк.

Було б добре, якби він повторив цю заяву перед Міжнародним арбітражним судом і аґенцією „Scope Travel" та все ж таки чесно грав на своєму полі.

Л.Х.

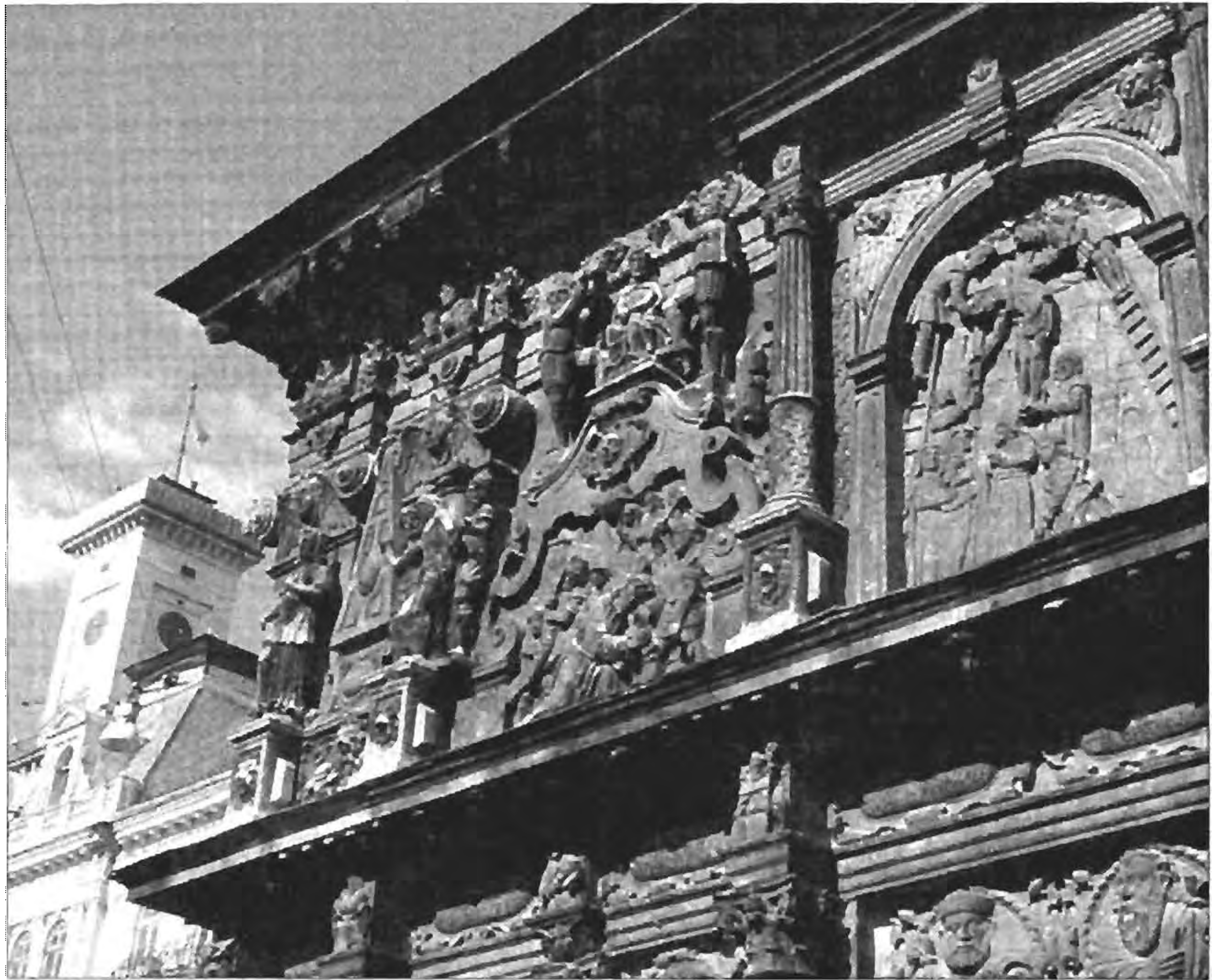
НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Мистці сприяють відновленню каплиці Боїмів

ЛЬВІВ. – 22 вересня, в приміщенні Музею етнографії на проспекті Свободи, відбувся авкціон творів мистецтва, організований Благодійним фондом „Збереження історико-архітектурної спадщини Львова". Метою авкціону був збір благодійних коштів на реставрацію каплиці Боїмів.

На цей раз мистецькі твори не продавалися, а були дарунком на реставрацію каплиці Боїмів у Львові. На заклик фонду відгукнулися Володимир Костирко, Петро Сипняк, Роксоляна і Гриць Козії, Оксана Андрущенко, Леся Квик, Влодко Кауфман, Володимир Стецула, Олександер Рось, Леся Рось, Михайло Красник, Олена Куб'як, Зоряна Гарбар, Володимир Богусловський, Ігор Ковалевич, Сергій Олешко, а також Мистецьке об'єднання „Дзига", яке подарувало твори Петра Гуменюка, Ярини Космини, Ольги Безпалків, Івана Франка; Львівське обласне відділення Українського фонду культури подарувало два твори Едварда Козака; донька художника Р. Лаха – твори батька; галерея „Ґердан" – твори Володимира Стецули і Данила Довбашинського; картину Михайла Демцю подарував Андрій Садовий. Зі запропонованих до уваги на авкціоні робіт своїх поціновувачів знайшли 14 творів. Загальна сума благодійних внесків на реставрацію каплиці склала 16,670 гривень. Всі кошти від авціону будуть використані на реставрацію каплиці Боїмів, унікальної пам'ятки архітектури пізнього Відродження у Львові.

Андрій Салюк,
президент Фонду „Збереження історико-архітектурної спадщини Львова"

Фраґмент каплиці Боїмів у Львові.

Презентація альбому про українську вишивку

КИЇВ. – У „Родовід-ґалереї" 30 вересня відбулась презентація книжки-альбому „Вишивка козацької старшини" (див. „Свободу", ч. 40). На презентації доктор мистецтвознавства Сергій Білокінь зачитав неопубліковані документи про те, як наприкінці 30-их років державні органи закуповували у населення та музеїв старовинні вишивки, виконані золоченою та срібною ниткою, які спалювали, щоб виплавити з них золото.

Серед гостей був голова ради директорів Міжбанківської валютної біржі Олег Андронов, який сам запропонував спонзорську допомогу у виданні альбому. Колишній голова Кабінету міністрів Віктор Ющенко попросив упорядницю книги Віру Зайченко підписати для нього один примірник і залишив на альбомі свій автограф для неї.

Науковий працівник Чернігівського історичного музею Віра Зайченко не тільки впорядкувала альбом, а й саму колекцію вишивок. Впродовж кількох років вона досліджувала, порівнювала, визначала час і походження вишивок. У цій площині вона є одним з найбільших авторитетів. Власниця видавництва і галереї „Родовід" Лідія Лихач розповіла про історію створення альбому.

Альбом „Вишивка козацької старшини" можна придбати у США за 35 долярів. Адреса: *Rodovid, 18000, S. Mullen Rd., Belton, MO 64012.*

Віктор Ющенко розглядає вишивки поруч з їх дослідницею Вірою Зайченко.

На презентації виступає Лідія Лихач.

Генії кінематографу

Родовід українського кіно тісно пов'язаний з розвитком кінематографії інших народів. Відомо, що 28 грудня 1895 року в Парижі французькі хеміки брати Луї-Жан і Огюст Люм'єри винайшли знімально-проєкційний апарат – „кінематограф". В наш час повернення історичної правди, час національного відродження, варто уточнити, що українець, механік Йосип Тимченко ще у 1893 році винайшов кіноапарат, який царські чиновники передали до московського університету, і там проф. М. Любимов та М. Фрейденберг на цій основі сконструювали у січні 1894 року „кіноскоп" і почали ним користуватися.

Альфред Федецький, котрий народився у Житомирі і закінчив Віденську академію мистецтв, удосконалив кіноапарат і в 1896 році створив перший фільм „Джигітування козаків І-го Оренбурзького полку". Це був тоді єдиний апарат на терені російської імперії, який демонстрував чудо техніки. А. Федецький продовжував своє діло і зняв ще „Від'їзд поїзда з харківського вокзалу", „Їзда на Червоній площі", „Народне гуляння на Кінній площі" та ряд інших хронікальних фільмів. Все ж царський уряд його ініціятив не підтримав, далі спроваджував кіноапаратуру з Франції і навіть з Америки, і таким чином кіномистець не мав умов на повніший свій розвиток.

Перші кінофільми були неозвученими. З 1908 року в Харкові став знімати фільми за мотивами повісті М. Гоголя „Ніч перед Різдвом" актор Олексій Олексієнко, і досяг великого успіху. Заохочений до праці, він зняв комедію „Як вони женилися або Три міхи кохання", „Москаля-чарівника" І. Котляревського, „Як ковбаса та чарка, то минеться й сварка" М. Старицького, „Кум мірошник або Сатана в бочці" В. Дмитренка.

Українські фільми, мимо несприятливих умов, які створював російський царат, продукувалися також і у Дніпропетровську, де їх з 1909 року знімав український оператор і кінорежисер Данько Сахненко, разом із Миколою Садовським. Їм ми завдячуємо екранізовану п'єсу „Наймичку" І. Карпенка-Карого, оперету „Наталка Полтавка" І. Котляревського, „Богдана Хмельницького" М. Старицького та фільм „Запорозька Січ" – з участю Марії Заньковецької, І. Мар'яненка та багатьох акторів з трупи М. Садовського.

Скульптура юного Олександра. Довженка біля його хати в Сосниці на Чернігівщині.

Фото: О. Костирко

До доробку української кінематографії слід зарахувати також „Катерину" Т. Шевченка, "Тараса Бульбу" й „Страшну помсту" М. Гоголя, „Запорожець за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського, „Шельманка-денщика" Г. Квітки-Основ'яненка, „Пан Штукаревич або Оказія, якої не бувало", „Циганка Груня" та інші. Однак тиск російського царату був спрямований на те, щоб екранізувати твори російських письменників, а не колонізованих народів. В результаті такого тиску українське кіно у роки Першої світової війни майже повністю занепало.

Українська земля зродила численних кіноталантів (Ігор Савченко, Віктор Івченко, Тимофій Левчук, Іван Кавалерідзе, Микола Мащенко, Юрій Ільченко, Леонід Осик, Микола Вінграновський, Борис Івченко, Віктор Іванов, Григорій Кохан, Сергій Лучишин, Андрій Дончик, Сергій Параджанов), та залишається відомим на весь світ Олександер Довженко.

О. Довженко (1894–1956) народився в Сосниці на Чернігівщині, в сім'ї селянина. Вчителював у Києві, водночас студіював на природничому факультеті Київського університету та в Комерційному інституті, вчився малювання у Василя Кричевського і з 1923 року працював карикатуристом в газетах, але його мрією було зайнятися кіномистецтвом. І він приходить в Одеську кіностудію.

Своїм талантом О. Довженко збагатив не лише кіномистецтво, але й історію свого народу, вплинув на розвиток національної духовности. Його фільми „Звенигора" (1927), „Арсенал" (1929), а потім „Земля" (1930) змусили здригнутися кремлівських володарів. Вони заповзялися змінити тематику і манеру його фільмів. На щастя ці фільми вже бачили Париж, Лондон, Нью-Йорк, Токіо, Делі, Рим та інші міста світу. Публіка назвала їх геніяльними. Тоді в московській урядовій газеті „Ізвєстія" з'явився брудний фейлетон Дем'яна Бєдного під назвою „Філософи". Довженко потім згадував: „Я буквально посивів і постарів за кілька днів, прочитавши цей вирок на себе". Однак світова відомість не дала Москві можливости знищити Довженка так, як Леся Курбаса, Миколу Куліша, Миколу Зерова, Ірчана, Єфремова та інших. До нього було вирішено застосувати психологічні тортури – його змусили творити на замовлення влади. Так з'явилися фільми „Іван" (1932), „Аероград" (1935), „Битва за нашу радянську Україну", „Перемога на правобережній Україні", а після війни – „Мічурін", п'єса „Життя в цвіту", „Ніч перед боєм", „Мати", „Воля до життя", „Щорс", – який, до речі, був за вказівкою Сталіна декілька разів перероблюваний.

Один з кращих фільмів Олександра Петровича не був закінчений. Це „Поема про море", присвячена, можна сказати, цілій Україні та її народові. Цей фільм завершила дружина режисера. Це хвилюючий фільм про зовні звичайних людей, але багатих серцем, душею. З кадрів фільму видно, яким глибоким ліриком і патріотом свого народу був О. Довженко.

Мені пощастило вперше побачити фільм „Земля" у 1958 році в Києві. Але враження до нині не потьм'яніло. Це глибокий символ мудрости. Фільм славить рідну землю, рідний народ, кровинкою якого О. Довженко завжди себе почував.

Єва Почтар-Щерба у своїй статті „О. Довженко був для них чужий" („Наше Слово", 1 квітня 2001 р.) між іншим, згадує, що „117 істориків і теоретиків кіно з 26 країн записали фільм О. Довженка „Земля" у список 12 найкращих кінофільмів світу, створених від початку існування кіномистецтва. Ця подія мала місце в 1958 році під час Світової виставки в Брюсселі".

О. Довженко 2 липня 1942 року у щоденнику пише: „Я не хочу жити краще свого народу, я не можу і не хочу жити і бачити нищення, катування свого народу. Я хочу розділити його долю цілком, ущерть і без огляду".

Ярослав Стех

Росіянам України варто читати Маяковського

Російський поет Володимир Маяковський радо сприйняв революцію 1917 року, повалення царату, написав багато прокомуністичних віршів, але у 1930 році зневірився у більшовиках і застрелився (є дуже імовірна версія, що його вбили).

Попри політичну спрямованість, поетична спадщина поета відома у світі його новаторством, відчуттям слова і твоpенням неологізмів.

Серед віршів є також „Борг Україні", з яким не знайомили школярів, не завжди вміщували у поетичних збірках. Ми подаємо уривок цього вірша, який переклав українською мовою Микола Добролежа, а опублікував дніпропетровський часопис „Бористен". Цей вірш варто б знати тим, хто обстоює тезу надання російській мові офіційного статусу в Україні.

Ми знаємо Чапліна
примхи та повадки.
Ми знаємо Італії
невиразні руїни,
Ми знаємо,
яку Дуглас носить краватку.
А що ми знаємо про Україну?
Тут росіянин вірний собі,
тому, хто поруч –
почестей мало.
Борщ вподобляєм,
він ласий губі.
Ще викликає симпатії сало.
Щож до культури –
все вміститься в жменьку.
Окрім двох велетнів славних
Тарасів: козака Бульби
й поета Шевченка,
нічого не витиснеш,
як не старайся.
Ледь наполяжеш,
то стане в позу
і висуне аргумент новий:
візьме й розкаже
пару курйозів
анекдотів української мови.
„Москалю, – кажу собі,
збуджений вкрай,
– зуби на Україну не вишкіряй.
Вивчи цю мову,
чого б це не стало,
Ця мова велична,
ця мова проста.
„Чуєш, сурми заграли?
Час розплати настав!".
Вкрай заскорузле
тихіше від миші
слово німе й безпорадне
„Слышишь".
Я немало слів
напридумував вам.
Піклувавсь одним, –
щоб були гожі.
Мрію,
щоб усі моїх рядків слова,
якістю були на слово „чуєш"
схожі.
Важко однакових
з різних робить,
пиха полудить очі.
То ж нехай прийде
прозріння мить,
що ми не знаєм
української ночі.

ПОДОРОЖІ

У країні амішів

Одного дощового дня у помешканні знайомого українського подружжя ми переглядали світлини, зроблені у подорожах. На одній з них у розкішній, на височенних металевих колесах бричці, запряженій парою баских коней, сиділи двоє: він – у чорному костюмі клясичного покрою, чорному циліндрі і білосніжній сорочці, вона – в темно-фіялковій сукні, білому фартусі й такому ж білосніжному очіпку. Наречені. Назустріч їм мчав модерний „лінкольн", з якого визирали також двоє: він – у чорному фраку й з чорним „метеликом" поверх білої сорочки, вона – у білосніжному вельоні та сукні. Також наречені. „Ці не з кінофільму про минуле, а з нашої недавньої подорожі до країни амішів", – пояснили знайомі.

Я дізналася, що аміші – одна з численних протестантських течій, яка відгалузилася в 1693 році від менонитської церкви. Її ідеологом став швайцарський пастор Джекоб Амен. В Европі цей напрямок отримав найбільше поширення в Швайцарії, Німеччині, Бельгії й особливо Голляндії. З 1740 року аміші почали масово прибувати до Америки. В побуті – аскети, вони цілковито ігнорують всі зручності та комфорт... Але як вони виживають тут, в Америці, цитаделі науково-технічного прогресу? Аміші проживають у кількох штатах і Пенсильванія є одним з них. Одного дня я їду до амішів.

Гірською дорогою ми з чоловіком їдемо вже третю годину поспіль. Вечоріє. Раптом обабіч дороги почали зустрічатися поодинокі вогники, розміщені симетрично один до одного, й ми пробуємо здогадатися, що це – „маяки" для нічних літаків, мисливські будиночки чи поминальні свічки, запалені з нагоди якогось місцевого дня пам'яті? Пізніше ми сміятимемося над власною недолугістю, що не зуміли розпізнати свічки на вікнах та гасові лямпи на стінах. Фари висвітлили дивний дорожній знак – кінь тягне карету. Аміші... Село Лірейсвіл... Далі – маленький фермерський трактор, на якому сидить кремезний чолов'яга з сивою бородою. Вітаємося.

– Юкрейн? Рашен! – усміхається Гарі Мес (так звали чоловіка). – Єлцин, водка, Чечня!

Звідки, думаю, знає він про Єльцина, горілку і Чечню, якщо аміші, якщо вірити енциклопедіям, газет не читають, радіо не слухають й телевізора не дивляться.

– Ні, – хитаємо головами, – Україна – це не Чечня ...

Мій чоловік дістає з нашого авта перекидний календар з краєвидами України.

– А, Україна! Київ, гарні дівчата, – сміється Гарі, перегорнувши кілька сторінок.

Гарі має шестеро коней: п'ятеро гривастих, а один – „залізний". Це – фармерський тракторець, якого ні він, ні його сини „не запрягають" – гріх... Когось зі сусідів кличуть, якщо є потреба. Працює в гранітному кар'єрі, з лопатою... Живе тут лише другий рік, переїхав зі штату Делавер, де надокучали туристи, які роздивлялися, немов у зоопарку.

Ми почали виправдовуватися, що нас цікавить сутність релігії амішів й ми шукаємо їхнього провідника.

– Провідника? – перепитав Гарі. – Отам на горі – церква. У церкви – Всевишній. Ото і є наш провідник.

Гарі голосно сміється, а тоді вже серйозно починає розповідати, як проїхати до пастора Даніеля. У провідники дає свого сина Ендрю, наставляє його незнайомою мовою. Якою?

– Староголляндською, – пояснює нам 12-річний Ендрю. – Ми вивчаємо її в школі, і англійську вчимо також. Трохи – математику, Закон Божий....

У селі є релігійна школа, де навчається понад сто дітей. Після її закінчення Ендрю не піде до жодного коледжу-університету – про це гріх навіть думати. Працюватиме, одружиться з тією дівчиною, яку виберуть йому мама й тато. Потім молодята народять дітей, ходитимуть до церкви, читатимуть Біблію, а тоді діти підростуть і підуть до школи – і все почнеться спочатку, простий закон вічности, що ж тут незрозумілого...

Нарешті з'явилося пасторське обійстя. Зачувши шепотіння й кроки, на ганок виходить господиня в чорній, просторій, майже до п'ят, сукні, підперезана сірим фартухом, в старомодному очіпку. Даніель дивиться на нас підозріло. Якби не провідник Ендрю, він нам не відчинив би – у цей дім ще ніколи не ступала нога світської людини. Мене, власне, до хати й не впускають. Запрошують лише чоловіка, і то, здається, лише тому, що він ... з бородою.

У помешканні – старі дерев'яні меблі: темного дерева стіл і такі ж лави, мідні чайники, сковороди, кварти, домотканні ковдри й гасові лямпи, підвішені до стелі, як у етнографічному музеї. Даніелеві – 37 років, його дружині Ровз – 34. У них шестеро дітей, а сьоме – „в дорозі". Пологи приймає бабця-повитуха з місцевих амішів. Народжувати в лікарні – гріх. Ліки вживати – також гріх. Коли Даніель побачив у наших руках фотоапарат, то заборонив фотографувати – гріх... У їхньому селі – 23 родини, є школа, церква, крамниця. Є й газета „Die Botschaft", яка виходить у штаті Делавер англійською мовою на 50 сторінках. Даніель подарував нам один примірник. Ми допитуємося, чому тут не послуговуються досягненнями науки та техніки? „Добре було б, якби електричною лампочкою все і закінчилось, але ж услід за нею було створено електричний стілець", – пояснює Даніель.

Додому їдемо мовчки. Вже далеко за північ. І лише поодинокі вогники в оселях, немов розпізнавальні знаки, про щось нам сигналізують з безодні ночі.

Катерина Кіндрась

AMERICAN TREASURES

У 2000 році США видали аркуш поштових марок з серії „Американські скарби", на яких зображені барвисті ковдри амішів.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ НТШ В АМЕРИЦІ

за період від 25 серпня 2000 р. до 1 вересня 2001 р.

(задля заощадження друкованого місця в звіті випущені титули жертводавців)

	16,762.89 дол.	зі спадку Юрія Кузева;
	10,000	Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Нью-Йорку з нагоди 50-річчя Кредитової Кооперативи;
	5,000	Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" (Нью-Йорк);
	2,000	Володимир і Анна Раки (Фундація);
	1,000	Йосип і Стефанія Порайки;
	1,000	Юрій Трухлий;
	1,000	Богдан Хонюк;
по	500	Сильвестр і Катерина Костики, Василь Сосяк, СУМА Федеральна Кредитова Кооператива в Йонкерсі, Асоціяція „Самопоміч";
	300	Остап Балабан;
по	250	Осип Данко, Мирослав і Марія Літеплі, Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива (Нью-Йорк);
по	200	Роман Воронка, Борис Галаган, Іван і Нона Карки, Богдан і Наталя Ковалі, Юрій Ленцик, Орест Попович, Олег і Таня Склепковичі, Ілля і Софія Ткачуки, Оксана Фольварків, Карл і Софія Цайнінгери;
по	150	Борис і Уляна Глинські, Степан Стецюра;
	110	Український Громадський Комітет в Лорейні (Огайо);
по	100	Ксеня Антипів, Тимофій Балабан, Остап і Урсула Балабани, Ярослав Бігун, Лариса і Олекса Біланюки, Ярослав і Марія Ганкевичі, Мирон і Ольга Гнатейки, Микола Дейчаківський, Павло Джуль, Микола Климишин і Александра Климишин, Іван і Наталя Коропецькі, Дмитро і Стефанія Косовичі, Ігор Коцур, Зенон і Неоніла Крамарчуки, Софія Кудрик, Любомир і Дарія Курилки, Ярослав і Алла Лешки, Василь і Віра Ліщинецькі, Роман і Анна Максимовичі, Андрій і Люба Маринюки в пам'ять Ірини Салук, Владимира Мацюрак, Ярослав і Ірена Моцюки, Ярослав Оберишин, Любомир і Лариса Онишкевичі, Патріярхальне Товариство, Лідія Прокоп у пам'ять Володимира і Лідії Артимишинів, Анна Процик, Ярослав Рожанковський, Іван Ссрант, Джеральд і Оксана Сидораки, Олесь Смолянський, Ірена Срібна, Юрій Темницький, Микола Турецький Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" (Нюарк), Василь і Теодора Федорцеви, Мирослав і Ольга Харкевичі, Лев і Марія Чировські, Стефанія Чорна в пам'ять чоловіка Миколи Чорного;
	90	Євген Івашків;
по	75	Роман і Анна Алискевичі, Володимир і Катерина Ворохи;
	70	Джеймс і Катерина Шраї;
по	60	Віталій і Адвентіна Піанкофф, Володимир Магун, Марта Тарнавська;
по	50	Омелян і Тетяна Антоновичі, Богдан і Олена Бучинські, Володимир і Катерина Воловодюки, Юрій Галушинський, Петро Грицак, Богдан і Ольга Гуглевичі, Петро і Олена Гої, Адріян Долінський, Ярослав і Ольга Дужі, Лі і Аліса Кейді, Лідія Кассараба, Ігор і Анісія Козаки, Богдан і Христина Кульчицькі, Ігор і Дарія Лісаї, Володимир і Лариса Лисняки, Ксеня Луцька, Мотря Мілянич, Ярослав Міхайчик, Леонід і Оксана Мостовичі, Олег Небеш, Степан і Ірена Ничаї, Ярослав і Ярослава Панчуки, Леонід і Валентина Пахолюки, Ярослав Пришляк, Нестор Рихтицький, Іван і Юлія Розчішевські, Юрій і Марія Савицькі, Зенон і Яра Снилики, Анастасія Сочинська, Святослав і Марта Трофименки, Богдан і Христина Турченюки, Степан і Марія Хемичі, Нестор Ходновський, Михайло і Мирослава Чайківські, Богдан і Богданна Худьо, о. Еміль Шараневич, Володимир і Надія Шкільники, Мирослав і Надія Шмігелі;
по	40	Мирослав Зслик, Олена Несіна, Петро і Марія Одарченки, Мурей Сенькус;
	35	Остап і Ірена Зинюки;
по	30	Дам'ян і Лідія Гечі, Іван і Марія Куземські, Микола і Діонізія Ненадкевичі, Марта Рудик, Христина Шипилява;
по	25	Марія Андрусяк, Станіслав Берегулька, Ярослав і Віра Білінські, Марія Борковська, Дарія Бущак, Зорян і Дарія Городиські, Володимир Грицин, Остап Ґатц, Ярослав і Богданна Ґелети, Зенон і Володимира Ґілі, Тетяна Дідощак, Стефанія Єрмолович, Ярослав і Надія Заліпські, Володимира Кавка, Рональд і Імре Кардашинці, Бенжамін і Віра Корсуні, Мирон і Христина Корнахи, Петро і Марія Крамаренки, Марта Крамарчук, Теодозій і Любомира Крупи, Мирослав і Зеновія Кулиничі, Зеновія Кунцьо, Степан і Дарія Куриласи, Ярослав і Марія Кіцюки, Лев і Ірена Кушніри, Олександер і Марія Лужницькі, Осип і Надія Німиловичі, Василь Марущак, Василь і Оксана Марчуки, Орест і Святослава Менцінські, Олена Морозевич, Осип і Надія Німиловичі, Василь Мисак, Роман і Юдита Анна Попадюки, Олександер і Анна Пришляки, Олег і Емілія Ройовські, Микола Стасів, Галина Степаненко, Вячеслав Цетенко, Орест і Любомира Чапельські, Ярослав і Катерина Червоняки, Микола Черевайко, Лаврин Черко, Ярослав і Ольга Чипаки, Богдан Чопик, Іреней і Олена Юрчуки, Мирон і Дарія Яросевичі, Михайло і Іванна Яцухи;
по	20	Богданна Бігун, Олег і Людмила Волянські, Євген і Ася Гумецькі, Олена Качала, Володимир і Юлія Копчинські, Любомира Костечко, Ярослава Кушнір, М. Ольховий, Оксана Омецінська, Василь і Еліза Панчаки, Іванна Петик, Ірена і Лариса Саляки, Стефанія Семущак, Вікентій і Оксана Шандори, Олексій і Любов Шевченки, Василь Яцків;
по	15	Ольга Антохій, Михайло Василишин, Грант Довсон, Марія Слободян, Іван Черешня;
по	10	Володимир і Людмила Безсонови, Олег і Юзефа Веселовські, Леон Воробкевич, Теодор Гайдук, Роман Гак, Арета Галібей, Анастасія Грибович, Дмитро і Олександра Демедюки, Володимир Дитиняк, Катерина Довбенко, Микола Домашевський, Ярослав і Стефанія Дуби, Валентина Єрмоленко, Роман Запутович, Богдан і Катерина Кольці, Богдан Кузьма, Олег і Таїсія Лесики, Ольга Лушняк, Олег і Галина Морози, Емілія Процінська, Богдан Слабий, Василь Шуйка;
по	5 дол.	Владислав Клех, Ольга Мулик.

Мовна програма (з нагоди 40-річчя подружнього життя панства Любомира і Лариси Онишкевичів)

	110 дол.	Любомир і Лариса Онишкевичі;
по	100	Тит і Софія Геврики, Марта Тарнавська, Святослав і Марта Трофименки;
по	50	Орест Попович, Маркіян і Лідія Стасюки, Христина Шипилява;
	40	Христина Стасюк.

Фонд ім. Володимира і Евдокії Блавацьких

по	50 дол.	Ірена Гординська, Оксана Колінко, Оксана Луцька, Зореслава Мисько, Марія Харина.

Фонд ім. Ярослава Падоха

	2,000 дол.	Ірена Падох.

Фонд Театру ім. Леся Курбаса

	1,000 дол.	„Герітедж Фонд" 1-го Федерального Ощадного Банку (Чикаго);
	200	Павло Джуль;
по	50	Ася Гумецька, Любомир і Лариса Онишкевичі, Юрій Слюсарчук.

Проєкт Енциклопедії Української Діяспори

	1,000 дол.	Ірена Падох;
	500	Омелян Плешкевич, Українська Православна Федеральна Кредитівка;
	250	Осип Данко, Мирослав Прокоп;
	150	Ярина Гарасовська;
по	100	Лена Басюк, Ольга Калимон, Віра Сендзік, Український Золотий Хрест (відділ No 12);
	50	Остап Гарасовський;
	20	Орест і Дарія Городиські.

ЧАСТИННЕ ВИКОРИСТАННЯ ФОНДІВ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА

(на стипендії і видання за період від 25 серпня 2000р. до 1 вересня 2001 р.)

З фонду ім. Івана і Елизабети Хлопецьких на видання 3 тому „Атласу української мови" (спільно з Національною Академією наук України, 2001 р. в друці).

З фонду ім. Володимира і Анни Раків на стипендії для студентів УВУ.

З фонду ім. Антона Савицького на грант Володимирові Мезенцеву на проведення археологічних розкопок історичного Батурина в Україні.

З фонду ім. Зенона і Улі Петешів на дослідний грант з музикології Романові Савицькому.

З фонду ім. Антона Савицького на видання книжки „Михайло Драгоманов: документи і матеріяли 1841-1994" (Львів, 2001).

З фонду ім. Марка Лепкого на видання антології „Гуманістичні підходи в західній психології XX ст. (редактор Роман Трач).

З фонду ім. Антона Савицького на видання книжки Івана Ваната „Волинська акція" (Пряшів, 2001).

З фонду ім. Юрія Кузева на стипендію Ліді Стефанівській (Польща) для викладання у Львівському університеті.

З фонду ім. Івана і Елизабети Хлопецьких на підготовку англомовного перевидання книжки Івана Кедрина „Берестейський мир: спомини та матеріяли" (Львів,1928).

З фонду ім. Василя Олейка на стипендію юристові Михайлу Харенкові (з України) для завершення магістерських студій у Колюмбійському університеті.

З фонду ім. Лесі Українки на грант для театру ім. Леся Курбаса на турне по Україні з п'єсами Лесі Українки.

З видавничих фондів на видання Записок НТШ (Україна).

З фонду ім. Івана Романюка на видання 2 тому „Світи Шевченка" (2001 р., у друці).

З фонду ім. Юрія Кузева на стипендію письменникові Юрію Іздрикові (Україна).

З фонду ім. Ольги і Петра Моцюків на видання 1-го тому „Конкорданції поетичних творів Шевченка" (спільно з видавництвом Торонтського університету, 2001р., у друці).

З фонду ім. Юрія Кузева на видання 2-го тому „Конкорданції поетичних творів Шевченка (спільно з видавництвом Торонтського університету, 2001 р., у друці).

З фонду ім. Івана і Елизабети Хлопецьких на видання 3-го тому „Конкорданції поетичних творів Шевченка" (спільно з видавництвом Торонтського університету, 2001 р., у друці).

З фонду ім. Софії і Василя Дмитренків на видання 4-го тому „Конкорданції поетичних творів Шевченка" (спільно з видавництвом Торонтського університету, 2001р., у друці).

З видавничих фондів на видання поштової листівки на підтримку української мови.

З видавничих фондів на видання чисел „Хроніки НТШ".

Усім жертводавцям щиросердечно дякуємо. У разі похибок у поданій інформації просимо ласкаво повідомити канцелярію НТШ (Shevchenko Scientific Society, 63 Fourt Ave., New York, NY 10003).

Друга Документальна Книга **ІРИНИ ЗАХАРКІВ**

Під заголовком

„СПОМИН ПРО ДАХАУ“

Незаконне оскарження 1947 року
і нахабне повторення 1986 року

Ірина Захарків
Авторка

Служитиме Бібліотеці оо. Василіян в Римі
та для
Архиєпархіяльної Бібліотеки імені Чеховича
в Перемишлі.

Книга не призначена на продаж, тільки надійде безкоштовно до університетів, важливіших бібліотек, дослідних центрів та до музеїв.

Слава Ісусу Христу!

Вп. Пані Ірино,

Дуже дякую за висилку „Документальної Книги - Спомин про Дахав і нахабне повторення 1986 р.", яку отримав 30 квітня і ще того самого дня все прочитав про жахливу історію, яку пережили разом з Дорогим бл. п. Остапом.

Чув про неї тільки загальниково - що, мали також, як багато інших, клопоти з брехливими й безпідставними наклепами підлих одиниць. Ніколи, однак, не уявляв собі, що ці нахабні оскарження й клопоти були аж такими підлими й нелюдськими.

Богу дякувати, що дали собі з ними раду, але всі ці пережиття так довгий час мусіли бути страшними і справді, якщо б не завзяття Пані, хто знає, як вони могли покінчитися.Певно, що їх не можна забути.

Хоч все, Богу дякувати, давно минуло, але ще й тепер висловлюю Пані найщиріші співчуття - за те все, що мусіли в тому часі пережити.

Ще раз також дуже дякую за висилку цієї цінної книги, яка в мене залишиться - на пам'ятку усіх пережить близьких і дорогих осіб.

Другий примірник буду старатися о. Ганишові через когось передати. Якщо ж не буде нікого, який там вибирався б, тоді вишлю поштою.

о. Даниїл вже докупив та вислав ще цих 5 пляшечок і я вже їх отримав. Дуже дякую за пам'ять і старання та всі прислуги.

о.Протоархимандрит справді виїхав на Україниу - зараз по Великодні. Буду з ним бачитися у Львові, бо в липні буду мати для наших Отців 2 курси історії Василіянського Чину й тому буду там вже тоді, коли там гоститиме Святіший Отець.

При кінці червня о. Протоархимандит буде на кілька днів в Римі, але потім знову вибирається до інших наших Провінцій у східній Европі - до Польщі, Словаччини і Чех, та Мадярщини й Румунії. Покінчить десь аж під кінець року.

Ще раз щиро й сердечно за все дякую й остаюсь з найкращими поздоровленнями - та побажаннями всього накращого

о. І. Патрило, ЧСВВ
о. Ісидор Патрило, ЧСВВ

КОНСИСТОРІЯ АРХІЄПАРХІЇ
гр.-кат. (віз.-укр.) обряду
вул. Баштова 13
тел./факс 678-78-68
37-700 Перемишль

Перемишль, 2001.05.16.

Ч.п. 202/11/01

Вельмишановна Пані
Ірина ЗАХАРКІВ
США

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Вельмишановна Пані,

Оцим підтверджую отримання від Вас чергової Вашої наукової роботи «Спомин про Дахау». Цю працю так як і попередню передав до нашої Архиєпархіяльної Бібліотеки імені Чеховича. Таким чином Ваша, так корисна праця, буде доступною для ширшого кругу читачів.

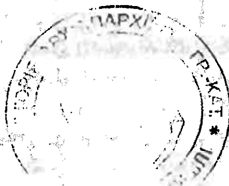
Подібну подяку складає Вам наш Виссокопреосвященніший Владика Кир Іван Мартиняк, якому Ви також подарували Вашу працю.

Нехай Всемилостивий Господь Благословить Ваші труди на благо нашої Української Церкви і Народу.

Про Дахау, Незаконне оскарження 1947р. і Нахабне повторення 1986р.

З належною пошаною до Вас, відданий в Христі,

о. Євген Попович

• ПРАЦЯ •

В українську суботню школу у Randolph NJ потрібний вчитель української літератури. За інформаціями тел.:
(973) 316-9168

Потрібна українка до опіки 1-річної дитини – 4 днів в тижні, від год. 4-ої по пол. до 8-ої веч.
Тел.: **(973) 316-9168**

Пошукуємо українку, яка була б компаньйоном старшої за віком, але молодої духом жінки у Вашінгтоні, ДК. Прошу зголоситися на тел.:
(202) 333-6369

Українка, 56 р., шукає працю по догляду за старшими людьми.
Тел.: **(732) 787-4657**

Українець, 43 р., шукає працю по догляду за старшою особою, може займатися домом, або може бути компаньйоном.
Тел.: **(610) 252-4799**

Українка, 40 р., пошукує працю по догляду за старшими особами або дітьми.
Тел. (973) 371-6889
або (973) 292-1054

• РІЗНЕ •

Продаю лікарства від різних хвороб: серцево-судинної системи, травлення, печінки, алергії, заспокоюючі, антибіотики, проти болі, мазі, уколи та інш. Висилаємо до всіх стейтів.
Тел.: **(718) 645-3037**

• РОЗШУКИ •

Марія Лопушняк розшукує свого чоловіка ІВАНА ЛОПУШНЯКА, 1920 р. народження, який після війни опинився у Великій Британії. (11 Iren Lasic, Coning Common, England). Писати на адресу: **с. КОСМИРИН, Бучацький р-н, Тернопільська обл., Україна.**

• НА ПРОДАЖ •

В центрі міста Львова продається двокімнатне помешкання
Тел.: **(508) 788-6390**

Продається кондомініюм в українському селі Сомерсет, Н. Дж. 1 спальня, вітальня, їдальня, кухня, лазничка.
Тел.: **(732) 469-7868**

1998 LINCOLN TOWN CAR SIGNATURE GOLD, black with black leather interior, a/c, CD player, rag top, sun roof. 154,000 miles. Asking $13,000
(973) 439-9750 • (973) 229-6049

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка з Тексасу познайомиться з мужчиною українського походження, віком 49-65 років з освітою, який серьозно думає про майбутнє.
Писати на адресу:
P.O. Box 12381, Dallas, TX 75225-0381

Приваблива, струнка чернівчанка, 35 років, доброї вдачі, без шкідливих звичок, познайомиться з порядним чоловіком для створення родини.
Тел. в Україні: **011-380-372-553-374**
Тел. сестри в США: **(937) 783-0168**

Понад 30,000 читачів тижнево дивиться на реклами!
ОГОЛОШУЙТЕСЯ! ЦЕ ПРАЦЮЄ!

United States Postal Service

Statement of Ownership, Management, and Circulation

1. Publication Title: SVOBODA	2. Publication Number: 5 3 0 _ 4 2 0	3. Filing Date: OCT 12, 2001
4. Issue Frequency: WEEKLY	5. Number of Issues Published Annually: 52	6. Annual Subscription Price: $55.00 NON-MEMBERS $45.00 MEMBERS
7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication *(Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4)*: SVOBODA PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 07054		Contact Person: WALTER HONCHARYK Telephone: 973-292-9800

8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher *(Not printer)*
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC
PO BOX 280 2200 ROUTE 10
PARSIPPANY NJ 07054

9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor *(Do not leave blank)*

Publisher *(Name and complete mailing address)*
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC
PO BOX 280 2200 ROUTE 10
PARSIPPANY NJ 07054

Editor *(Name and complete mailing address)*
IRENE JAROSEWICH
PO BOX 280 2200 ROUTE 10
PARSIPPANY NJ 07054

Managing Editor *(Name and complete mailing address)*
(SAME AS EDITOR)

10 Owner *(Do not leave blank If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)*

Full Name	Complete Mailing Address
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC	PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 07054

11 Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities If none, check box → ☐ None

Full Name	Complete Mailing Address

12. Tax Status *(For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one)*
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes:
☒ Has Not Changed During Preceding 12 Months
☐ Has Changed During Preceding 12 Months *(Publisher must submit explanation of change with this statement)*

PS Form 3526, October 1999 *(See Instructions on Reverse)*

13. Publication Title: SVOBODA | 14. Issue Date for Circulation Data Below

15. Extent and Nature of Circulation		Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Total Number of Copies *(Net press run)*		8,000	8,000
b. Paid and/or Requested Circulation	(1) Paid/Requested Outside-County Mail Subscriptions Stated on Form 3541. *(Include advertiser's proof and exchange copies)*	7,139	7,139
	(2) Paid In-County Subscriptions Stated on Form 3541 *(Include advertiser's proof and exchange copies)*	0	0
	(3) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Non-USPS Paid Distribution	138	138
	(4) Other Classes Mailed Through the USPS	43	43
c. Total Paid and/or Requested Circulation *[Sum of 15b. (1), (2),(3),and (4)]* ▶		7,320	7,320
d. Free Distribution by Mail *(Samples, complimentary, and other free)*	(1) Outside-County as Stated on Form 3541	98	98
	(2) In-County as Stated on Form 3541	0	0
	(3) Other Classes Mailed Through the USPS	17	17
e. Free Distribution Outside the Mail *(Carriers or other means)*		4	4
f. Total Free Distribution *(Sum of 15d. and 15e.)* ▶		119	119
g. Total Distribution *(Sum of 15c. and 15f)* ▶		7,439	7,439
h. Copies not Distributed		561	561
i. Total *(Sum of 15g. and h.)* ▶		8,000	8,000
j. Percent Paid and/or Requested Circulation *(15c. divided by 15g. times 100)*		98.40	98.40

16 Publication of Statement of Ownership
☒ Publication required. Will be printed in the OCT 21,2001 issue of this publication. ☐ Publication not required.

17 Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner: Walter Honcharyk ADMINISTRATOR | Date: OCT 12, 2001

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including civil penalties)

Instructions to Publishers

1. Complete and file one copy of this form with your postmaster annually on or before October 1. Keep a copy of the completed form for your records.
2. In cases where the stockholder or security holder is a trustee, include in items 10 and 11 the name of the person or corporation for whom the trustee is acting. Also include the names and addresses of individuals who are stockholders who own or hold 1 percent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities of the publishing corporation. In item 11, if none, check the box. Use blank sheets if more space is required.
3. Be sure to furnish all circulation information called for in item 15. Free circulation must be shown in items 15d, e, and f.
4. Item 15h., Copies not Distributed, must include (1) newsstand copies originally stated on Form 3541, and returned to the publisher, (2) estimated returns from news agents, and (3), copies for office use, leftovers, spoiled, and all other copies not distributed.
5. If the publication had Periodicals authorization as a general or requester publication, this Statement of Ownership, Management, and Circulation must be published; it must be printed in any issue in October or, if the publication is not published during October, the first issue printed after October.
6. In item 16, indicate the date of the issue in which this Statement of Ownership will be published.
7. Item 17 must be signed.

Failure to file or publish a statement of ownership may lead to suspension of Periodicals authorization.

PS Form 3526, October 1999 *(Reverse)*

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ – ОЛБАНІ, Н.Й.

— відбудуться —

в суботу, 10 листопада 2001 р., о год. 2-ій по пол.
в приміщенні Українського Клюбу
402 25th St. Watervliet, NY

У нарадах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних відділів:

13, 57, 88, 200, 266

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Уляна Дячук – предсідник УНСоюзу
Стефанія Гаврилюк – радна УНСоюзу

За управу Округи:

Микола Філь – голова
Володимир Літинський – секретар
Володимир Кривулич – касир
Павло Шевчук – почесний член Головного Уряду

КАТАЛОГ КНИЖОК ВИПРОДАЖ

Автор і назва	Ціна в долярах
Академія Наук України. Інститут Економіки. Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє. Матеріяли Першого конгресу Міжнародної української економічної асоціяції (українською і англійською мовами). Київ, Наукова думка, 1993, стор. 356.	12.00
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их". Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 125.	3.50
Героїчний епос українського народу. Хрестоматія. Навчальний посібник. Київ, видавництво „Либідь", 1993 р. Тв. обкл. стор. 431.	12.00
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах". Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада", 1995 р., стор. 77.	2.50
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності". Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 190.	6.00
Горохович, Антоніна. „Батьки і діти". Вінніпег-Торонто, 1990 р. Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, стор. 176.	8.00
Грушевський, Михайло. „Як жив український народ". (Українське відродження). Для середнього шкільного віку. Київ, видавництво „Веселка", 1992 р., стор. 110.	3.00
Домашевський, Микола. Історія Гуцульщини. Том III. Гуцульський Дослідний Інститут, Чикаго, 1986, стор. 442.	25.00
Знаки. 155 стародавніх українських вишивок. Видавництво „Соняшник", Київ, 1992 р. Великий формат. М. обкл. Стор. 72.	8.00
Іванис, Василь. „Симон Петлюра – Президент України". Друге видання Коштом Миколи Кушніренка, США. Київ, „Наукова думка", 1993 р. Твр. обкл., стор. 268.	15.00
Камінський, Анатоль. На перехідному етапі. :Гласність, перебудова і демократизація на Україні". З передмовою Мирослава Прокопа. Мюнхен, 1990. стор. 624.	12.00
Кацавець Г. і Паламар Л. „Мова ділових паперів". Навчальний посібник для студентів. Київ, „Либідь", 1994 р., стор. 208.	5.00

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE
2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

ДЕШЕВЕ ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Життєве забезпечення – це ще одна необхідність в житті. Хоча багато людей не любить платити за життєве забезпечення, це одначе є конечністю. Основним чинником, який треба брати до уваги, купуючи часове (термінове) забезпечення – це захист доходу, який кожна родина неспроможна придбати.

За останніх кілька років ціни на термінове забезпечення знизилися. Ніхто не може передбачити, як довго цей напрям буде продовжуватися. Під цю пору наші ціни термінового забезпечення є найнижчими у нашій 107-річній історії.

Тепер є найкращий час набути термінове забезпечення в УНСоюзі.

Ми заохочуємо Вас порівняти наші ціни з цінами наших конкурентів.

5-Year Level Term Life Insurance: Monthly Rates

UNA RATES:

FEMALE NON-SMOKER

	$100,000		$175.000		$250.00	
AGE	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR
25	$11.19	$12.00	$17.94	$20.25	$24.69	$28.50
35	$11.19	$17.00	$17.94	$29.00	$24.69	$41.00
40	$13.19	$20.00	$21.44	$34.25	$29.69	$48.50
45	$17.19	$27.00	$28.44	$46.50	$39.69	$66.00
55	$34.19	$57.00	$58.19	$99.00	$82.19	$141.00

MALE NON-SMOKER

	$100,000		$175.000		$250.00	
AGE	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR
25	$12.19	$14.00	$19.16	$23.75	$27.19	$33.50
35	$12.19	$19.00	$19.16	$32.50	$27.19	$46.00
40	$15.19	$23.00	$24.94	$39.50	$34.69	$56.00
45	$21.19	$33.00	$35.44	$57.00	$49.69	$81.00
55	$45.19	$100.00	$77.44	$174.25	$109.69	$248.50

Забезпечуючи себе в УНСоюзі ви не тільки покращуєте свій фінансовий стан, але ви отримуєте користі, які жоден конкурент вам не пропонує.

Український Народний Союз уділяє своїм членам стипендії, видає дві тижневі газети („Свободу" та „Український Тижневик"), для вигоди своїх членів вдержує оселю Союзівка, яка знаходиться у Кетскильських горах стейту Нью-Йорк та дає допомогу на місцеві народні та добродійні цілі.

За додатковими інформаціями у справі термінового забезпечення просимо контактуватися з місцевими секретарями відділів або телефонувати до Головної Канцелярії: **1-800-253-9862 додатковий 3013**

О 1-ій годині по пол., 31 жовтня 2001 р.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ

після відходу у вічність моєї дорогої і незабутньої ДРУЖИНИ

бл. п.

ОКСАНИ МИКОЛАЇВНИ ВІКУЛ-ВОРОНИН

буде відправлена

ПАНАХИДА

над її могилою на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

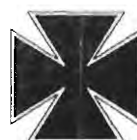
Ласкаво запрошую прийти і помолитися за спокій її душі.

Чоловік – ОЛЕКСАНДЕР ВОРОНИН

Пожертви, що надходять в пам'ять Оксани від друзів і знайомих, призначаються на фонд побудови української православної церкви у Каневі. Чеки, будь ласка, випишіть на St. Andrew's Society і надсилайте на адресу: O. Voronyn, 12615 English Orchard Court, Silver Spring, MD 20906.

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА, СТАНИЦЯ НЬЮ-ЙОРК, Н.Й. Ділимося сумною вісткою з побратимами та всім громадянством, що 7 жовтня 2001 р. відійшов у вічність

бл. п.

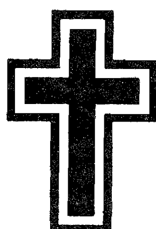
ВАСИЛЬ БОДНАР

нар. 14 грудня 1922 р. в селі Чернів, Івано-Франківської обл., колишній підстаршина 2-го батальйону 30 полку Дивізії, учасник бою під Бродами, активний член Станиці Нью-Йорк.

ПОХОРОН відбувся в п'ятницю, 12 жовтня 2001 р. на українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вельмишановній дружині ЛЕСІ, донькам, синам і внукам висловлюємо найщиріші співчуття.

ЧЛЕНСТВО і УПРАВА СТАНИЦІ НЬЮ-ЙОРК

Ділимося сумною вісткою, що по довгій та важкій недузі упокоївся в Бозі на 78-му році життя мій найдорожчий МУЖ

бл. п.

ТЕОДОР ОЛІЙНИК

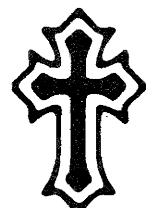
Нар. 16 липня в с. Бабичі, Радехівського р-ну в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в українській католицькій церкві свв. Володимира і Ольги в Чикаго, а тіло похоронено на місцевому цвинтарі св. о. Миколая.

У глибокому смутку залишилися:
дружина – КАТЕРИНА
сестра – МАРІЯ БАБІЙ в Україні
семеро племінників та друзі і знайомі в Чикаго і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Дружина КАТЕРИНА

В глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 11 вересня 2001 р., відійшов від нас у вічність після довгої і тяжкої недуги на 70-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БРАТ, ВУЙКО, СТРИЙКО

бл. п.

МИХАЙЛО АНДРІЙЧАК

Нар. 23 квітня 1931 р. в с. Жупаня, Стрийського повіту.

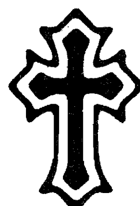
ПАРАСТАС І ПАНАХИДА відбулися 14 вересня 2001 р.

ПОХОРОН – 15 вересня 2001 р. в соборі свв. Володимира і Ольги. Тлінні останки Покійного спочили на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго. Цією дорогою складаємо сердечну подяку рідним, приятелям і знайомим за участь у похороні, за несення домовини, слова розради, молитви і Служби Божі. Щиро дякуємо всечеснішому о. митратові Івану Кротцю і о. Олегові Кривокульському за відвідини у шпиталі та уділення Оливопомазання, а пізніше за переведення Панахид і похорону.

Залишені в глибокому смутку:

дружина	– СТАНІСЛАВА з внуком АНДРІЄМ	сестра	– МАРІЯ ВИННИЧЕНКО
		сестрінок	– НЕСТОР з дружиною ДЕБІ
брат	– ВАСИЛЬ	сестрінка	– МАРТА з мужем ВОЛОДИМИРОМ і дочками ТАНЕЮ і СВІТЛАНОЮ
братанок	– СТЕФАН		
братанка	– МАРІЯ		та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 14 жовтня 2001 р. відійшла у вічність на 82-му році життя в Чикаго, Ілл.

бл. п.

д-р ТАМАРА НАБОЛОТНА з дому ШЕМЧУК

вдова по д-рові МИХАЙЛОВІ НАБОЛОТНОМУ
нар. 27 травня 1920 р. у Виннииці, Україна

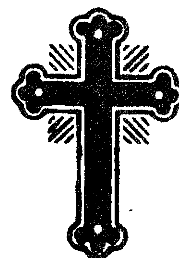
Залишені в смутку:
дочка – д-р ГАЛЯ НАБОЛОТНА з мужем РИЧАРДОМ ДЕ ФРАНК і дітьми КАРІНОЮ, ІВАСЕМ і АНДРІЄМ
син – д-р МИХАЙЛО НАБОЛОТНИЙ з дружиною ДАЄН і дітьми ДАНЄЛОЮ, МИХАЙЛОМ і АЛЕКСАНДРОЮ
та ближча і дальша родина в США і Україні.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок 16 жовтня 2001 р.

ПОХОРОН – 17 жовтня 2001 р. з української католицької церкви св. Йосифа в Чикаго, Ілл., а відтак на цвинтар св. о. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Їй пам'ять!

З глибоким жалем повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що з волі Всевишнього 26 вересня 2001 р. відійшов у вічність на 68-му році життя наш дорогий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

ПОЛКОВНИК

ВАСИЛЬ АНДРЮК

В похоронному заведенні Demaine Funeral Home в неділю, 30-го вересня 2001 р. відвідини від 6-ої до 8-ої год. веч.

Похоронна СЛУЖБА БОЖА відбулася в понеділок, 1 жовтня в соборі св. Родини у Вашінгтоні, опісля на український цвинтар – Cedar Hill Ukrainian Memorial.

Залишені в глибокому смутку:
дружина – МАРТА
сини – д-р ОЛЕКСАНДЕР
– МАРКО
– АНДРІЙ з дружиною АННОЮ
внуки – ЛУКА і ЛЕВКО
брати – інж. ДМИТРО з дружиною АНДРЕЄЮ
– АДАМ з дружиною ЕЛИСАВЕТОЮ
сестри – СТЕФАНІЯ з мужем ЕВГЕНОМ СИРОТЮКОМ
– МАРІЯ СКОТ
– ЮЛІЯ з мужем ВЕЙДОМ ДОВДЛ
швагер – д-р ЮРІЙ КУЛЬЧИЦЬКИЙ з дружиною ДАРІЄЮ і синами ЛЕВКОМ з дружиною АРЕТОЮ і ДАНИЛОМ
племінники – СТЕФАН з дружиною СУЗАНОЮ
– ПЕТРИК з дружиною НЕНСІ
– ЮРІЙ СИРОТЮК з дружиною ДІ
– інж. ДАНИЛО СИРОТЮК
– НАТАЛКА з мужем інж. МИХАЙЛОМ О'ЛОФЛИН
– адвокат д-р ЛІНДА СКОТ
– СУЗАН з мужем лт. ШЕЙН ҐАТРІ
– інж. РОДІЯН ДОВДЛ
– ДОУН ДОВДЛ
ближча і дальша родина в Укрaні і Румунії.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів родина буде щиро вдячна за молитви і за дар на дітей Чорнобиля (Children of Chornobyl Relief Fund).

Чеки прошу пересилати на адресу:
Andriuk Family, 1 Chasmars Pond Rd., Darien, CT 06820.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

Calls to UKRAINE 16.9 ¢/min Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3 c/min.

For info call Long Distance POST: WWW.LDPOST.COM 1-800-449-0445

ВАРКА БАЧИНСЬКА
Професійний продавець забезпечення УНС
BARBARA BACHYNSKY
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
101 East 16th St., apt. 2E,
New York, NY 10003
tel.: 212-533-0919

ФІРМА „АПОН"
пропонує нове відео
„ДЕСЯТА РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ"
Відео 1. 2001А
Військова парада на Хрещатику, Київ.
Відео 2. 2001В
Концерт на честь Десятої Річниці Незалежности України в палаці „Україна".
Ціна кожного відео 25.00 дол. + 5.00 дол. за пересилку.
Писати: **APON VIDEO COMPANY**
P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

ЮРІЙ ЛАЗІРКО
Професійний продавець забезпечення УНС
IOURI LAZIRKO
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
5 Brannon Ct., Clifton, NJ 07013
tel.: 973 881-1291
E-mail: Iouri_uke@hotmail.com

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908)789-1870;

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК
КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ
- на роботі
- автомобільних
- в публічних місцях
- лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:
- ВОДІННЯ під впливом алькоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

ДРУКАРНЯ COMPUTOPRINT CORP.
МАРІЯ ДУПЛЯК – власник
Виконуємо друкарські роботи
- книжки
- журнали
- брошури
- коверти, канцелярійні друки
- візитівки
- весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

Ремонтна фірма переробляє будинки, апартаменти, ставить „шідрак", стіни пластерує, вкладає плитки, міняє ванни і лазнички, відновлює старі і ставить нові підлоги і паркети. Робота добросовісна.
Тел.:(718) 366-5025 •(347) 693-4061 Тарас

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ/Одеса
510 дол.+tax (round trip)
375 дол.+tax (one way)
Н.Й./Львів
648 дол.+tax (round trip)
450 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

"СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклями

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на тел.: **(973) 292-9800, дод. 3040**

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом 2–7 днів
Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи американські доляри.

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК з каталоґу

ДОСТАВА ТРАКТОРІВ, АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ

На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких.
Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно.
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?

KARPATY

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca

Найкращі ціни на квитки
на всі авіялінії світу

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах